

DRAUGAS

THE LITHUANIAN WORLD-WIDE DAILY

Vol. LXXV Kaina 25 c.

KETVIRTADIENIS — THURSDAY, LIEPA — JULY 30, 1981

Nr. 176

LKB KRONIKA NR. 47

Elia nuo 1972 metų
Perkaltas duok kltam!

MŪSŲ KALINIAI

(Tęsinys)

RAŠO GINTAS IESMANTAS:

... Štai aš ir atkeliavau ten, kur paskirti. Kelionė buvo ilga ir varginanti, bet savotiškai įdomi, viskas nauja, nematyta, negirdėta. Tiesą pasakius, nieko ir nematėme, net ant žemės išlipti neteko — iš traukinio tiesiog i mišką, iš mašinos tiesiog i traukinį ir t. t. Keliajome per Pskovą (pa buvome dvi savaites), Jerslavlį, Permę (čia vėl savaitę pagyvenom).

Iš Vilniaus išvažiavome sausio 9 vakare, o paskyrimo vietoje atsidūrėme vasario 10 d. 1 val., žodžiu, keliajome visą mėnesį. Dar niekad tiek daug nesibasiau...

Esame dviese (su Pečiūnu). Langus iki pusės dengia sniegas. Pasižiūri i lauką ir prisimena snieguotą, pūguotą vaikystę. Aplink miškas, sako, labai daug būna aviečių. Žinoma, ne mums...

Laikų parašyti kas mėnesį galėsiu tik du, bet gauti neapribojant skaičiaus. Žodžiu, kuo daugiau man rašys tuo bus smagiau...

Šiaip esu sveikas. Tiesa, Pskove buvau susirgęs, tiksliau pasakius, atkritęs, nes dar Vilniuje po Naujų Metų persišaldžiau. Bet paskui, važiuojant traukiniu i Jerslavlį, viskas praėjo. (Tarp kitko, Jerslavlyje išsiskirstė, vienas išvyko i pietus, Mordoviją). Dabar tebejudina kito akys...

Būkite visi sveiki ir linksmi. Ne pergyvenkite dėl manęs. Aš savo likimu patenkintas, jis kitoks ir būti negalėjo...

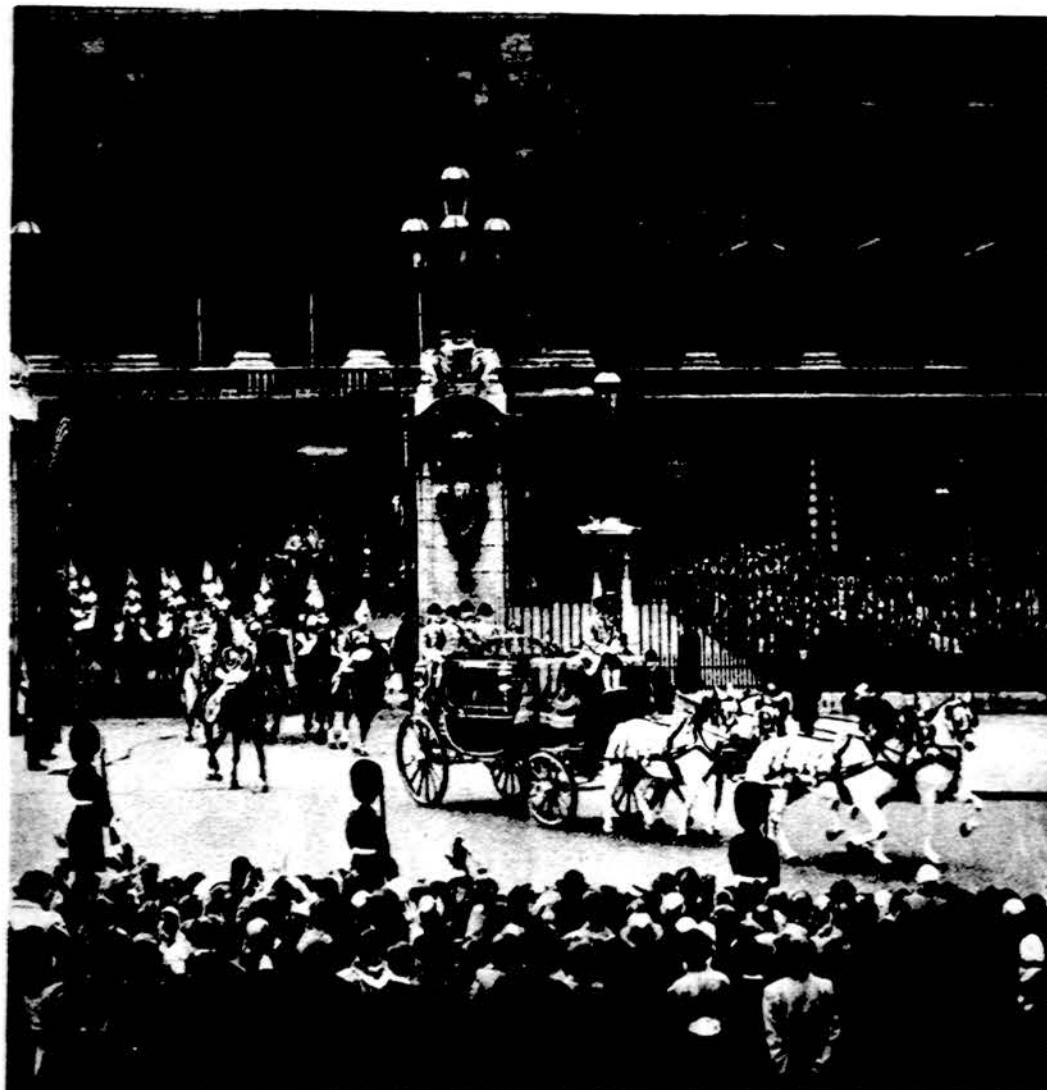
G. Iesanto adresas:

618810 Permės sr., Cusovskij r-n. St. Vesesvetskaja, ucr. VS-389(35) Gintas Iesmantas.

I tą patį lagerį yra atvežtas ir Povilas Pečiūnas.

1981 vasario 11 d. pranešta, kad Povilas Buzas, Juozo, nuo II. 10 d. yra atvežtas i lagerį, šiuo adresu: 618801 Permės sr., Cusovskij raj. Polovinka, ucr. VS-389/37.

(Bus daugiau)

Mėgiama anglų ir Londono turistų suėjimo vieta, — karališkieji Buckingham rūmai. Nuotraukoje matoma karališkoji karieta ir dvaro kavalerijos palyda. Princo sutuoktuvių dieną šimtai tūkstančių žiūrovų buvo susirinkę prie šių rūmų palinkėti jaunavedžiams ilgo ir laimingo gyveno.

Svarstomos naujos imigracijos taisyklės

Bandoma sustabdyti nelegalią imigraciją

Washingtonas. — Šią savaitę Kongresas turi užbaigti naujų imigracijos taisyklių svarstymą. Vyriausybė pasiūlė naujas imigrantų kvotas ir naujas priemones kovojant prieš nelegalius imigrantus, kurių, spėjama, pereina ilga 2,000 mylių Meksikos — JAV sieną po 500,000 — 1 milijoną per metus. Niekas, iš tiesų, nežino, kiek Amerikoje gyvena nelegalių imigrantų.

Teisingumo departamentas pasiūlė naujas politines gaires, kurias Kongresas turi patvirtinti. Per metus Amerika priima 270,000 legalių imigrantų, nors pernai jų skaičius, prasidėjus antrajam Kubos ir Haitio salos, siekė apie 800,000, prezidentui sutikus juos priglausti. Pagal naujas taisykles, metinė imigrantų kvota būtų padidinta iki 310,000. Tame skaičiuje 40,000 numatyta ateiviams iš Kanados ir Meksikos. Vyriausybė kartu sustiprino kovą su nelegaliais imigrantais. Imigracijos įstaigai skiriama papildoma 150 mil. dol. suma, kuri leistų nusamdyti daugiau Meksikos pasienio sargybinių, būtų sunkiau pereiti sieną. Vyriausybė siūlo įvesti pinigines baudas tiems darbdaviams, kurie sūdo nelegalius imigrantus. Darbdaviai turėtų mokėti po 1,000 dol. už kiekvieną nusamdytą nelegalių imigrantą. Darbu ieškantieji svetimšaliai turės pristatyti darbdaviui ne mažiau dviejų tapatybės įrodančių dokumentų. Valstybės prokuroras buvo numatęs įvesti visiems amerikiečiams naujas socialinio draudimo korteles, kurių būtų neįmanoma suklastoti, tačiau apskaičiuota, kad tos kortelės vyriausybei kainuotų milijonus dolerių. Darbo ieškantieji svetimšaliai turės užpildyti naujas formas ir prisiekti darbdaviui, kad jie yra Amerikoje legalūs.

Vyriausybės siūlyme dabar Amerikoje esantieji nelegalūs imigrantai gautų ribotą amnestiją. Atvykę prieš 1980 m. sausio mėnesį galėtų Amerikoje pasilikti „laikiniai“, su sąlyga, kad jie nebus našta visuomenei ir nebus bausti už kriminalinius nusikaltimus. Už penkerių metų šitokie laikini rezidentai galėtų gauti pilnoaus gyventojų titulą, jei išlaikytų anglų kalbos egzaminą. I laikinųjų svetimšalių grupę būtų įrašyti ir pernai atvykę Kubos ir Haitio pabėgėliai. Tie „laikinieji“ neturėtų teisės gauti bedarbių pašalpos ar šalpos išmokėjimų. Jie tačiau galėtų leisti savo vaikus į viešąsias mokyklas.

Kongrese šitie imigracijos tvarkymo pasiūlymai sukėlė aštrius ginčus. Liberalai demokratams, įvairios Pietų Amerikos imigrantų grupės, priešinosi gairėms, nes jos tik apskunkins ispaniški kalbančių žmonių gyvenimą, darbų gavimą. Kai kurie konservatyvūs respublikonai peikia baudas darbdaviams ir tvirtina, kad taisyklės yra naujas federalinės valdžios kišimasis ir amerikiečių gyvenimo reguliavimas, prieš kurį ne kartą yra pasisakęs pats prezidentas. Jau buvo pasmerktas pasiūlymas įvesti visiems amerikiečiams identifikacijos korteles. Wyomingo respublikonas senatorius Alan Simpson pareiškė, kad tokios kortelės primena „už durų tauškančius auksinius batus“. Naujoms sugriežtintoms taisyklėms nepritaria ir Pietvakarių Amerikos ūkininkai, kurie naudojami pigia nelegalių imigrantų darbo jėga. Jų spaudimas paskatino vyriausybę įvesti dar vieną naują gairę. Amerika įsileistų kasmet 50,000 „svečių darbininkų“ iš Meksikos. Jie galėtų pasilikti 9 — 12 mėnesių, tačiau negalėtų atsivesti savo šeimų. Jiems būtų mokamas algų minimumas, jie gautų sveikatos draudimą. Ši taisyklė sukelia kritiką Meksikos sostinėje. Legalūs Meksikos amerikiečiai sako, kad „darbininkai svečiai“ būtų nauja baudžiauninkų rūšis. „Laikinieji svetimšaliai“ irgi būtų panašūs i senovės vergus, pareiškę Jungtinė Lotynų Amerikos Piliiečių lyga.

Bengalijos vyriausybė pasiskelbė, kad atentate prieš žuvusį prezidentą Rahman buvo įjelta Sovietų Sąjungos ambasada. Iy kis toliau aiškinamas.

TRUMPAI IŠ VISUR

— Vakar Atstovų Rūmuose buvo laukiama balsavimo, kuris priimtų prezidento Reagano pajamų mokesčių reformos planą. Baltieji Rūmai išvystė didelę kampaniją, ragindami demokratų balsuoti už respublikonų planą. Tūkstančiai balsuotojų skambino savo atstovams, siuntė telegramas.

— Virš Libano teritorijos įvyko Sirijos ir Izraelio lėktuvų kautynės. Abi pusės giriasi numušusios vieną priešą lėktuvą.

— Vakar CIA direktorius Casey buvo klausinėjamas senato žvalgybos komitete, kuriam pirmininkauja sen. Goldwateris.

— Irano rytinėse provincijose įvyko stiprokas žemės drebėjimas. Bijoma didesnių nuostolių ir žmonių aukų.

— Britanijos premjerė, atsakydama i keturių amerikiečių politikų raštą, tvirtina, kad dėl aiškių kalinių bado streikų ir mirimų kalta Aiuri respublikos armija, kuri įsako jauniems vyrams badauti. Priekaištus britų vyriausybei padarė: sen. Kennedy, sen. Moynihan, Atstovų rūmų pirm. O'Neill ir New Yorko gubernatorius Carey.

— Meksikoje įvyko keleivinio lėktuvo nelaimė, žuvo 31 žmogus. — Indijos vyriausybė uždraudė streikus geležinkeliose, aerodromuose, naftos pramonėje ir kitose valstybei svarbiose šakose.

— Sirijon atvyko aukšta sovietų karininkų delegacija.

— Sovietų prezidentas Brežnevą atostogauja Kryme. Čia ji apilankė Vengrijos komunistų vadą Janos Kadar.

— Čekoslovakijos teismas nu teisė Rudolfą Battę 7 metų kalėjimo. Po bausmės atlikimo Battękas turės 3 metus registruotis milicijoje ir negalės išvažiuoti i užsienį.

Bani Sadras Paryžiuje

Paryžius. — Buvęs Irano prezidentas Bani Sadras pabėgo iš Irano savo rėmėjų pagrobtu Irano lėktuvu ir nusileido Paryžiuje. Prancūzijos vyriausybė suteikė jam politinę globą, su sąlyga, kad jis vengs politikos. Bani Sadras pareiškė, kad jis negrįš i Iraną, kol ten nebus demokratijos.

LAISVOJO PASAULIO LIETUVIŲ DIENRAŠTIS

4545 WEST 63rd STREET • CHICAGO, ILLINOIS 60629

TELEFONAS (312) 585-9500

PUIKIAI PAVYKO PRINCO VESTUVĖS

Princas Čarlis — kunigaikščio Jogailos ainis

Londonas. — Britanijos sosto įpėdinio, princo Čarlio, vestuvių Londono buvo apsiniaukusi, tačiau nelijo ir puikiai suorganizuotos ceremonijos, laikraštinių pavadintos „svarbiausios šio šimtmečio vestuvės“ praejo puikiai, pagal smulkiai apgalvotą planą. Arklių traukiamos karališkosios karietos laiku atvyko i Sv. Pauliaus katedrą, kuri stovėjo, kai dar nebuvo Jungtinių Amerikos Valstybių. Katedra buvo pilnutėlė 2,600 svečių, jų tarpe daug princų, karalių, premjerų ir prezidentų ir jų žmonių, kaip Nancy Reagan.

Jaunasis princas gražiai atrodė karo laivyno komandierio uniformoje. Kai kurios moterys, pirmą kartą pamačiusios dabartinės princesės Dianos vestuvinę suknelę, skundėsi, kad ji — „nieko nepaprasto“. Iš karietos išlipusi jaunoji, stebint JAV televizijos stotis 4 val. ryto, atrodė susiglamžiusi. Katedros priangyje jaunas vyras, matyt, madų salono atstovas, kiek galėdamas išlygino suknelės raukšles.

Londono gatvės buvo pilnos šventiškai nusiteikusių žmonių, kurie, šeimai sugrįžus i Buckingham rūmus, šimtais tūkstančių susirinko prie jų. Po trumpo laukimo balkone pasirodė jaunieji, jų tėvai, artimieji giminačiai ir minia suklelė jiems audringas ovaciją.

Lenkijos žinių agentūra paskelbė prieš vestuves, jog Poznanės universiteto profesorius Włodzimierz Dworaczek savo moksliniame darbe „Genealogia“ yra išaiškinęs, kad britų sosto įpėdinis princas Čarlis yra tiesioginis palikuonis Lenkijos karaliaus i Didžiojo Lietuvos kunigaikščio Kazimiero IV-tojo, gyvenusio nuo 1427 iki 1492 metų. Kazimieras buvo Jogailos dinastijos valdovas.

— Kun. Daniel Berrigan, jo brolis Philip ir du kiti „taikos aktyvistai“ nuteisti kalėti nuo 3 iki 10 metų už įsilaužimą i General Electric bendrovės raketų įmonę, kuriai padaryta nuostolių. Kaip žinoma, Berriganai pagarsėjo savo protestais Vietnamo karo metu.

— Salvadora užsienio reikalų ministeris pareiškė, jog vyriausybė tiria Honduro skundą, kad Salvadora kareivių dalinys buvo perėjęs Honduro sieną.

Gema Jadviga Stanelytė, 1980 m. gruodžio 16 d. nuteista 3 metams bendro režimo lagerio už veltėdžiavimą ir viešos tvarkos pažeidimą. Ji kaltinta 1979 m. rugpjūčio 26 d. eisenos iš Tytuvėnų i Šiluvą vadovavimu. Ji dirbo virš 10 metų Kauno Medicinos institute mokslinio sekretoriaus pareigose, bet buvo priversta iš darbo išeiti, dėl to, kad neslėpė savo religinių įsitikinimų.

vas, turėjęs septynias dukteris. Viena jų, Sofija išteikėjo už Ansbacho grafo Fredericko iš Brandenburg. Iš šios poros kilo Britanijos karalius Jurgis I-masis, kuris yra visų britų monarchų protėvis jau nuo 18 šimtmečio. Lenkijos žinių agentūra prideda, kad visi šiuolaikiniai Europos monarchai yra giminingi Jogailos dinastijai.

Vakar dienos „New York Times“ vedamajame rašo, kad fantazijai reikalingas atstumas. Jei jis per trumpas, objektas praranda paslaptingumą, o jei jis per didelis, jis neįdomus. Britų karališkoji šeima jau prieš šimtmečius sugebėjo rasti tinkamą atstumą, nustatę tašką, kuriame žmogus ir misterija susijungia. Britanija šiandien pasaulyje užima mažą vietą, tačiau buvo laikai, kada ji užėmė beveik visą pasaulį. Ryšys tarp tų laikų i dabar ties yra ta pati karališkoji šeima. Švedams tos šeimos vyriausio sūnaus vestuvės, su nepaprastomis iškilėmis ir ceremonijomis, kurios yra išimtinai britiškos, Britanijos žmonės kartu švenčia savo pačius. Nes ką besakytum, jie vis dar yra čia, rašo vedamasis.

Nauja Amerikos parama Lenkijai

Varšuva. — Lenkijoje Lodzės mieste toliau vyksta demonstracijos dėl maisto stokos, dėl kylančių kainų. Gdanske apie 2000 žmonių bandė įsilaužti i parduotuvę, tačiau „Solidarumo“ atstovai ramina, išsiskirstė. Kituose Lenkijos miestuose kalbama apie streikus.

Zemės ūkio sekretorius J. Block paskelbė Washington, jog Lenkija gaus 55 mil. dol paskolą lengvomis sąlygomis apie 400,000 tonų kukurūzų pirkimui. Antradienį pas prezidentą Reaganą lankėsi Philadelphiaus arkivyskupas, kardinolas John Krol. Jis prašė, kad vyriausybė parduotų pigiomis kainomis sandėliuose laikomus maisto produktus, kuriuos katalikų šalpos organizacija — Catholic Relief Service — siųstų i Lenkiją. Prezidentas pažadėjo ši klausimą studijuoti ir pažadėjo paramą.

Kardinolas pabrėžė spaudai, kad ši parama nebus Amerikos kišimasis i Lenkijos reikalus, bet susirūpinusių amerikiečių pagalba Lenkijos žmonėms. Šalpos tarnyba pirs miltus, ryžius, pieno miltelius, sviestą ir sūrį.

Pakeitė ambasadorių

Washingtonas. — Iš pareigų pasitraukė JAV ambasadorius Saudi Arabijai Robert Neumann. Sakoma, kad jis supykino valstybės sekretorių Haigą, kaltindamas jį dėl arabams reikalingų žvalgybos lėktuvų nepardavimo. Ambasadorius nelabai mandagiai išsireiškė apie Haigo politiką, kuri esanti pagrįsta Haigo planais kandidatuoti i prezidento vietą. Haigas nutaręs jį pašalinti, nors vyriausybė tai paneigia.

KALENDORIUS

Liepos 30 d.: Petras Kris, Julita, Bijūnas, Radvilė.
Liepos 31 d.: Ignacas Loj., Gracija, Vainiubutas, Lėtutė.

Saulė teka 5:41, leidžiasi 8:12.

ORAS

Saulėta, temperatūra dienos 85 l, naktį 65 l.

Redaguoja Emilija Pakalniškienė. Rankraščius siųsti adresu:
E. Pakalniškienė, 3948 S. Artesian Ave., Chicago, IL 60632

LIETUVOS VYČIAI IR BEATIFIKACIJA

Čia kalbama apie šviesios atminties arkivyskupo Jurgio Matulaitio beatifikaciją.

Lietuvos Vyčiai ne kartą įrodė, kad yra jie jautrūs tėvynės Lietuvos tėvų krašto reikalams ir vargams. Jų balsai: „Dievi ir Tėvynei“ nėra tušti žodžiai. Nuo pat organizacijos įkūrimo 1913 metais, vyčiai rūpinosi Lietuvos atkūrimu, jos pripažinimu ir nepriklausomybės kovomis. Jie pirmieji Lietuvoje laisvės metais bendradarbiavo su kitomis organizacijomis šalpos barose. Komunistams okupavus Lietuvą 1940 metais, vyčiai balsas plačiai ir garsiai pasklido plačiame pasaulyje, besistengiant apginti Lietuvos nepriklausomybės teises. Jam tikslui buvo įsteigta Lietuvos Reikalų komisija, kuri ir šiandien veikia; jos vadovybėje Lietuvos vyčiai per dešimtmečius išsivystė į šimtus tūkstančių laisvųjų ir atsiskaitę pavergtos Lietuvos ir engiamų lietuvių žmogaus teisių reikalų. Lietuvos vyčių pastangomis, JAV Katalikų vyskupų konferencija visose katalikų parapijose pradėjo maldos dieną už Lietuvą.

Ši veikla neliko nepastebėta ir Lietuvoje. „Kronikos“ 37-to sąsiuvinio vedamasis taip rašo: „Mes ne vieną. Mus stiprina Vatikano radijas vis naujomis žiniomis — mūsų skausmas ir kova randa vis platesnį atgarsį pasaulyje. Štai JAV vyskupų generalinis sekretorius vysk. Romas Kelly, išgirdęs Lietuvos vyčių prašymą (garbė mūsų jaunimui išsiųsti), paskelbė vasario 11 d. maldos dieną už Lietuvą“.

Tais pačiais metais, lyg Lietuvos katalikų ipareigoti, vyčiai pradėjo naują žygį. Pramatydami, kiek dvasinės ir moralinės pagalbos pavertę Lietuvos Bažnyčiai duotų antaras užtaręs prie Dievo, šalia šv. Kazimiero; vykdydami metinio seimo nutarimą, vyčiai ėmėsi darbo pagreitinti Dievo tarno arkivyskupo Jurgio Matulaitio beatifikacijos bylą. Buvo pradėtas tikinčiųjų parašų rinkimo vėjus. Gana greit buvo surinkti keli tūkstančiai parašų. Bet tie keli tūkstančiai, aišku, neišreiškė

Amerikos lietuvių katalikų didelį norą susilaukti antro šventojo Lietuvai. Parašų rinkimas buvo pratęstas į sekantius metus, į katalikų Seimos metus, kreipiantis į Amerikos lietuvių katalikų šeimas. Lietuvos vyčių kuopoms buvo išdalinta tūkstančiai naujų parašų lapų. Lietuvių parapijų klebonams, vietovėse kur neveikia vyčių kuopos, tie lapai buvo išsiuntinėti su prašymu prisidėti prie šios akcijos. Užsimota surinkti ne kelis tūkstančius, bet kelias dešimtis tūkstančių parašų. Todėl svarbu, kad visos lietuvių katalikų šeimos prisidėtų prie šio darbo. Ir ne tik pačios šeimos, bet ir jų kaimynai, giminės, draugai.

Sio vajeus vedamoji mintis yra tikrai patraukli. Antrojo Lietuvos užtarėjo prie Dievo iš pačių lietuvių tarpo paskelbimas neapsakomai daug padėtų Lietuvos katalikams šiose sunkiose prieštarpinėse dienose. Kiek drąsos, įkvėpimo ir pastiprinimo susilauktų Lietuvos tikintieji!

Šis Lietuvos vyčių vykdomas parašų rinkimas tęsis per birželio ir liepos mėnesius. Surinktieji parašai per vyčių seimą, įvykstantį rugpjūčio mėnesį Scrantone, bus įteikti Tėvų Marijonų vyriausybei, kuri juos šv. Tėvui įteiks šį rudenį. Amerikos lietuvių katalikų šeimų maldos ir prašymai, jų skaitlingi parašai, tikėjimo, popiežiaus Jono Pauliaus II lietuvišką širdį palies, gal net ir palenks pagreitinti beatifikacijos bylos eigą.

Ir tie lietuviai, kurie gyvena toliau nuo parapijinio centrų, yra kviečiami prisidėti. Galima pasiųsti paprastą laiškučių su kiekvieno šeimos nario vardu šiuo adresu: Rev. A. Jurgelaitis, O.P., Providence College, Providence, R.I. 02918. Jeigu lietuviai katalikai dabartinėje pavergtoje Lietuvoje, kur kas sunkesnėmis aplinkybėmis esant, įstengs surinkti 149,148 parašus, prašydami valdžios grąžinti Klaipėdos bažnyčią, argi negalėtų Amerikos lietuviai katalikai surinkti 149,149? T.J.

PASIŪLYMAI SEIMUI

Lietuvos vyčių organizacijos centro valdyba savo birželio 6 d. posėdyje nutarė ateinančiam vyčių seimui pateikti svarstymui ir priėmimui šiuos pasiūlymus:

Kad dabartinis aštuonių dolerių metams nario mokeskis būtų padidintas iki dešimties dolerių.

Kad kiekvienais metais būtų skiriama mokslo stipendija ne daugiau, kaip trims jaunuoliams ir kad stipendija jaunuoliui būtų ne mažesnė kaip tūkstantis dolerių.

Kad vyčiai remtų Lietuviškos parapijos metų užsimejimus ir darbus, ir kad centro valdybos pirmininkas, pasitaręs su dvasios vadu, paskirtų komitetą Lietuviškos parapijos metų reikalams.

Kad Lietuvos vyčių ir kitos lietuvių organizacijos remtų kongreso atstovė Collins ir kitų pastangas padėti Vytai Skuodžiui.

Kad Lietuvos vyčiai, kaip didelės lietuvių šeimos dalis tikamai pasiruošę šv. Kazimiero jubiliejiniams metams, ir kad tam tikslui centro valdybos pirmininkas paskirtų šv. Kazimiero jubiliejinių metų komitetą.

Is „Vyčio“.

ADOLFAS VENCLAUSKAS KOVOJE SU MILŽINU

Knygos turinys paimitas iš okupuotos Lietuvos gyvenimo, kuriam aprašo tuometinius įvykius provinciniame miestelyje ir jo apylinkėse kada vyko sunkios partizanų kovos su okupantais ir jų padėjėjais.

Išleido Akademinio Skautų Sąjungos Filisterių skautų sąjungos Worcesterio skyrius. 230 pusl. Kaina su persiuntimu \$5.75. Illinois gyventojai pridėda 25 ct. valstijos mokesčio

Užsakymus siųsti:

DRAUGAS, 4545 W. 63rd St., Chicago, Illinois 60629

JAV LB Detroito apylinkės valdyba. Sėdi iš k.: Valentina Černiauskienė, Liūda Rugienienė, Jonas Urbonas — pirm., Ramūnė Mikailienė,

Danguolė Majauskaitė. Stovi: Andrius Butkūnas, Algis Bražėnas, Jurgis Ribinskas — kontr. kjos pirm., Narimantas Udrys — buvęs pirm.

Nuotr. J. Urbono.

KANKLIŲ MUZIKA DETROITO Miesto Centre

Pavergtų tautų festivalyje kiekviena tautybė stengiasi pasirodyti su savo menu: tautiniais šokiais, dainomis ir muzika. Dauguma pasirodė su tautiniais šokiais, tačiau šiais metais buvo ir dainuojančių grupių bei instrumentinės muzikos. Vietos lietuvių grupei nepavyko pasirodyti. Gerai, kad „Čiurlionio“ ansamblio kanklininkai išgelbėjo padėtį, atlikdami kanklių muzikos programą, kuri savo skirtingų skambėjimų buvo visiems naujas ir daugeliui negirdėtas programos numeris.

„Čiurlionio“ ansamblio kanklių kvartetas ir sekminių ragelis, vadovaujami Onos Mikulskienės, liepos 18 d., 4:30 val. p.p. atliko pusvalandžio programą, kurios kiekvienas numeris klausytojų buvo šiltai įvertintas. Elena Mulolytė atliko solo „Mergaitės svajonė“, Elena Mulolytė ir Lana Vyšnionytė (duetas) atliko „Jaunystės žaisimą“, o kanklių kvartetas, kurį sudarė E. Mulolytė, L. Vyšnionytė, R. Gincaitė ir R. Bankaitis, atliko ištrauką iš rapsodijos „Ant Nemuno kranto“. Pabaigai minimas kvartetas su sekminių rageliu (Frank Pleško) atliko lietuvių tautinių šokių suitą. Visi kūriniai sukomponuoti muz. Alfonso Mikulskio.

Programos pranešėja L. Vyšnionytė. Detroito Organizacijų centras yra dėkingas „Čiurlionio“ ansamblio kanklių orkestrui vadovui Onai Mikulskienei ir jauniešiams kanklininkams, atvykusiems iš Clevelando ir gražiai reprezentavusiems lietuvių tautų festivalyje, Detroito.

S. Slizys

TRUMPAI

Šv. Antano parapijos gegužinė po stogu yra numatyta rudenį, spalio 25 d., sekmadienį. Laimėjimas dovanos jau renkamos. Dovanas prašoma atnešti į kleboniją.

Inž. Alfonsas Šukys, kuopos vicepirm., paminklo šventinimo proga buvo apdovanotas šaulių žvaigždės ordinu. Ta pačia proga Petras Bukšys buvo apdovanotas žvaigždės ordino medaliu. Jiems abiemis žymenims prisiėgė centro v-bos pirm. E. Vengianskas ir St. Butkauskas šaulių kuopos pirm. V. Tamošiūnas, liepos 5 d. „Pilenuose“.

Vida Nakaitė, žurn. Alfonso ir Bronės Nakų dukra, baigė Oakland universitetą bakalauru laipsniu iš ekonomijos. Vida aktyviai reikšėsi organizacijose ir kultūrinėje veikloje: dalyvavo „Sekminių vainiko“ pastatymuose Detroito ir Clevelande.

Antanas Pauža, Vlodo ir Eugenijos Paužų sūnus, laimėjo pirmą vietą šešių mylių bėgime. Rungtynes suruošė Blue Cross-Blue Shield. S. Slizys

ISVYKA I VASIULIŲ SODYBĄ

St. Butkaus šaulių kuopa rugpjūčio 16 d. rengia išvyką į S. ir A. Vasiulių sodybą. Išvyka pradedama 12:00 val. šv. Mišiomis, kurias atnašaus kuopos kapelionas kun. Alfonsas Babonas. Po Mišių bus vaizdas, kurioms jau iš anksto ruošiasi kuopos šaulės. Trokšti irgi neteks. Be to ten bus turtingas dovanų stalas su vertingomis dovanomis. Detroito ir apylinkių lietuviai kviečiami tą dieną atvykti į St. Butkaus šaulių kuopos ruošiamą išvyką ir maloniai praleisti dieną gražioje Vasiulių sodyboje.

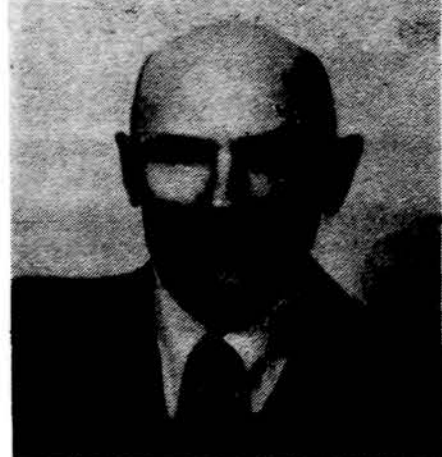

Lansingo vyskupas Kenneth Povish, atsilankęs į Dainavos stovyklą metinė šventę, dalinasi įspūdžiais su stovyklą dvasios vadu ir buvusiu Dainavos Tarybos pirm. kun. Viktoru Dabūsiu.

Nuotr. J. Urbono.

A.A. KAZIMIERA ŠPAKAUSKĄ PRISIMINUS

Rugpjūčio 29 d. sueina vieneri metai, kai negailėtinga mirtis išrovė iš lietuvių tarpo savanorį kūrėją, Klaipėdos krašto vaduotą ir keletos Detroito lietuvių organizacijų narį Kazimierą Špakauską. Kazimieras Špakauskas buvo gimęs 1900 m. sausio 12 d. Akmenėje, Mažeikių apskr. Jis į Lietuvos kariuomenę įstojo 1919 m. turėdamas tik 19 metų. Tarnavo Kauno komendantūroje ir turėjo užsitaravę viršilio laipsnį. Dalyvavo Klaipėdos krašto prie Lietuvos prisijungimo sukilėlių eilėse. Apdovanotas Lietuvos nepriklausomybės 10 metų sukakties medaliu.

A.A. Kazys Špakauskas.

Atvykęs į JAV apsigyveno Detroito, netoli Šv. Antano parapijos bažnyčios. Dirbo General Motors bendrovėje. Išauklėjo ir išmokslino dvi dukras — Aldoną ir Genovaitę. Rėmė lietuvišką veiklą ir priklausė šioms organizacijoms: savanoriams, ramovėnams, „Svyturio“ jūrų šaulių kuopai, Lietuvių Bendruomenei, Lietuvių fondui, Balfui, Lietuvių namų draugijai, Dariaus-Girėno klubui, Lietuviškam kaimui, Aukšinio amžiaus grupei. Rėmė abiliuvišką radijo valandėles. Dirbdamas fabrike buvo susižeidęs ir ilgai gydėsi. Vėliau, ir toliau gyvendamas, atvažiudavo į Šv. Antano bažnyčią. Dėl sunkumų jam tą bažnyčią užlipti laiptais, Kazimieras persikėlė į Dievo Apvaizdos parapiją, iš kurios jis ir buvo palaidotas.

Jo mirties metinių proga šv. Mišios už jo vėlę bus atnašaujamos rugpjūčio 29 d. 8:00 val. ryto šv. Antano parapijos bažnyčioje, šv. Petro parapijos bažnyčioje, šv. Kazimiero (lietuvių) parapijos bažnyčioje ir šv. Jono parapijos bažnyčioje (Windsore, Kanadoje). Rugpjūčio 30 d. 10:30 val. ryto šv. Mišios bus atnašaujamos Dievo Apvaizdos parapijos bažnyčioje. Po Mišių bus pašventintas jo kapo antkapis šv. Kapo kapinėse. Giliai ti žmona, dukros, žentai ir 5 vaikaičiai kviečia giminės, draugus ir pažįstamus atsilankyti į savo maldose prisiminti Kazimierą.

A. Gr.

DRAUGAS

THE LITHUANIAN WORLD-WIDE DAILY

Second class postage paid at Chicago, Ill. Published daily except Sundays, Legal Holidays, days after Christmas and Easter by the Lithuanian Catholic Press Society.
Publication Number (USPS — 161000)

Subscription Rates \$42.00 — Chicago, Cook County, Illinois and Canada. Elsewhere in the U.S.A. \$40.00. Foreign countries \$42.00

Pašto išlaidas mažinant, pakvitavimai už gautas prenumeratas nesunčiami. Ant DRAUGO prie kiekvieno skaitytojo adreso, gavus iš jo mokesčių, atžymima, iki kada yra užsimokėję.

DRAUGO prenumerata mokama iš anksto

	metams 1/2 metų 3 mėn.
Chicago ir Cook County	\$42.00 \$25.00 \$17.00
Kanadoje (kanadiškais dol.)	\$46.00 \$26.00 \$18.00
Kanadoje (U.S.A. dol.)	\$42.00 \$25.00 \$17.00
Užsienyje	\$42.00 \$25.00 \$17.00
Kitur — Amerikoje	\$40.00 \$22.00 \$15.00
Savaitinis	\$28.00 \$17.00 —

• Administracija dirba kasdien nuo 8:30 iki 4:30, šeštadieniais nuo 8:30 iki 12:00.
• Redakcija dirba kasdien 8:30 — 4:00, šeštadieniais 8:30 — 12:00.

• Redakcija straipsnius taip savo nuotitra. Nesunaudotų straipsnių nesaugo. Jūs grąžinate tik iš anksto susitarus. Redakcija už skelbimų turinį neatsako. Skelbimų kainos prišunčiamos gavus prašymą.

Kai darai ką nors, daryk, lyg tai būtų paskutinis darbas tavo gyvenime.

Mark. Aurelijus

AUKA „DRAUGUI“

A.a. Kazimiero Špakausko našlė Genovaitė Špakauskienė, ir vyrui mirus, prenumeruoja ir skaito „Draugą“ ir jo reikalams paskyrė 10 dol. auką. A. Gr.

DR. K. G. BALUKAS

Akušerija ir moterų ligos
Ginekologinė Chirurgija
6449 So. Pulaski Road (Crawford Medical Building). Tel. LU 5-6446
Jei neatsiliepiu, skambinti 374-8004
Pirma ligonius pagal susitarimą

Tel. ofiso HE 4-5849, rez. 388-2233

DR. PETER T. BRAZIS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
2434 West 71st Street
Val. pirm., antr., ketv. ir penkt. 11:30 val. ryto iki 3 val. popiet.

Dr. Ant. Rudoko kabineta perėmė

DR. EDMUND E. CIARA

OPTOMETRISTAS
2709 West 51st Street
Tel. — CR 6-2400
Val. pagal susitarimą pirmad. ir ketv. 1-4 ir 7-9 antrad. ir penkt. 10-4. Šeštad. 10-3 val.

Ofs. tel. 735-4477; Rez. 346-0067

DR. E. DECKYS

GYDYTOJA IR CHIRURGE
SPECIALYBĖ — NERVŲ IR EMOCINĖS LIGOS
CRAWFORD MEDICAL BUILDING
6449 So. Pulaski Road
Valandos pagal susitarimą

DR. A. B. GLEVECKAS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Tel. — BE 3-5893
Specialybė Akių ligos
3907 West 103rd Street
Valandos pagal susitarimą

Ofiso tel. — 582-0221

DR. JANINA JAKŠEVIČIUS

JOKSA
VAIKŲ LIGOS
6441 S. Pulaski Rd.
Valandos pagal susitarimą

Ofs. PO 7-6000, Rez. GA 3-7278

DR. A. JENKINS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
3844 West 63rd Street
Valandos pagal susitarimą

6132 S. Kedzie Ave. Chicago
WA 5-2670 arba 489-4441

DR. K. A. JUCAS

ODOS LIGOS
KOSMETINĖ CHIRURGIJA
Valandos pagal susitarimą

Ištaigos ir buto tel. 652-1381

DR. FERD. VYT. KAUNAS

Gydytojas ir Chirurgas
DIPLOMAT, AMERICAN BOARD OF FAMILY PRACTICE
1407 So. 49th Court, Cicero, Ill.
Kasdien 10-12 ir 4-7 išskyrus treč. ir šešt.

DR. IRENA KYRAS

DANTŲ GYDYTOJA
2650 W. 90 St. Chicago
476-2112
Val. pagal susitarimą Pirm., antr., treč. ketv. 10 iki 6 val. Šeštad. 10 iki 1 val.

Tel. REliance 5-1811

DR. WALTER J. KIRSTUK

Lietuvų gydytojas
3925 West 59th Street
Val. pirm., antr., ketv. ir penkt. nuo 12-4 val. popiet. ir 6-8 val. arb. Treč. ir šešt. uždaryta

Advokatų Draugija

VALDEMARAS BYLAITIS

VINCAS BRIZGYS

Tėsių daktaras

2458 W. 69th St., Chicago, Ill.

Vl. tel. 778-9000

Valandos pagal susitarimą

Tel. ofiso ir buto: Olympic 2-4159

DR. P. KISIELIUS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
1443 So. 50th Ave., Cicero
Kasdien 1-3 val. ir 6-8 val. vak. išskyrus treč. Šešt. 12 iki 4 val. popiet.

DR. IRENA KURAS

GYDYTOJA IR CHIRURGE
KŪDINIŲ IR VAIKŲ LIGOS
SPECIALISTE
MEDICAL BUILDING
3200 W. 81st Street

Val. Kasdien nuo 10 v. ryto iki 1 v. p.p.

Ofiso tel. RE 7-1168; rezid. 239-2919

Ofs. HE 4-1818; Rez. PR 6-9801

DR. J. MEŠKAUSKAS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Specialybė vidaus ligos
2454 West 71st Street
(71-mos ir Campbell Ave. kampas)
Val. pirmad. antrad. ketv. ir penktad. 2-3 iki 7 v. p.p. Tik susitarus

Ofs. 742-0255 Namų 584-5527

Dr. ALGIS PAULIUS

ORTOPEDINĖS LIGOS — CHIRURGIJA
1185 Dundee Ave.
Elgin, Ill. 60120
Valandos pagal susitarimą

Tel. 372-5222. 236-6575

Dr. ROMAS PETKUS

AKIŲ LIGOS — CHIRURGIJA
Ofisai:
111 NO. WABASH AVE.
Valandos pagal susitarimą

DR. L. D. PETREIKIS

DANTŲ GYDYTOJA
8104 S. Roberts Road
1 mylia į vakarus nuo Harlem Ave.
Tel. 563-0700
Valandos pagal susitarimą

DR. FRANK PLECKAS

(Kalba lietuviškai)
OPTOMETRISTAS
Tikrina akis. Pritaiko akinius ir „Contact lenses“
2618 W. 71st St. — Tel. 737-5149
Val. pagal susitarimą. Uždaryta treč.

DR. LEONAS SEIBUTIS

INKSTŲ, PUSLĖS IR
PROSTATO CHIRURGIJA
2656 W. 63rd Street
Val. antr. 1-4 popiet. ir ketv. 5-7 vak.
Ofiso tel. 776-2880, rezid. 448-5545

Ofiso tel. 434-2123, namų 448-6195

DR. V. TUMASONIS

CHIRURGAS
2454 West 71st Street
Val. pirm., antrad., ketv. ir penktad. 2-5 ir 6-7 — iš anksto susitarus.

Ofs. tel. 586-3166; namų 381-3772

DR. PETRAS ŽIUBA

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
6745 West 63rd Street
Val. pirm., antr., ketv. ir penkt. 2-7 Šeštadieniais pagal susitarimą

DR. K. M. ŽYMANČAS

DR. S. T. CHIRBAN
DANTŲ GYDYTOJAI
2654 West 63rd Street
Val. pagal susitarimą: antr., trečiad., ketv. 10 v. ryto iki 6 v. vakaro.
Tel. — 778-3400

Ši sekmadienį

„DRAUGAS“ LAUKIA SVEČIŲ

Nėra reikalo nutylėti faktus, kurie mums nemalonūs: Lietuviškosios išeivijos veikla šiame krašte, tegu ne staigiai, bet parvaži vis mažėja, traukiasi. Lietuviškosios išeivijos gyvenimo dėl benatvės ar mirties aplinkybių traukiantis senesniajai kartai, mažesnei, o kartais ir didesnei kolonijose lietuviškos veiklos vadovai ne visada susilaukia reikiamų pakaitalų. Tiesa, jų dažniausiai atsiranda, bet ne tiek, kiek iš tikro reikėtų. Vyresnės kartos dabuotojų natūralus supasavėjimas neigiamai veikia ir lietuvišką spaudą, laikraščius bei knygų leidyklą.

Antras didysis veiklos stabilizatorius yra lietuviškų kolonijų nykimas ir mūsų tautiečių išsiklaidymas po visą platų kraštą. Jaunesnėji lietuvių akademikai, baigę mokslus, tarnybas gauna dažniausiai tose vietovėse, kur labai mažai tegyvena lietuvių, o kartais jų ir visai nėra. Tik retais atvejais pavyksta turėti akivaizdinių ryšių su savo gimimiesiems tautiečiais.

Čia ir iškyla reikalas turėti nuolatinį ryšininką, kuris išsiklaidžius lietuvių surišytų, informuotų, kas vyksta lietuvių išeivijos gyvenime ir patioje tėvynėje. Toks nuolatinis ryšininkas tarp mūsų tautiečių, jų organizacijų, politinių ir kultūrinių institucijų ir yra lietuviškas laikraštis, dar geriau — savas dienraštis. Šeimos ar pavieni asmenys, kurie jį atsiima, jį savo namus, nors ir toliausiai nuo lietuvių vietų gyvenant, gerai žino, kas dedasi lietuviškame pasaulyje. Reikalui esant, jie patys gali per savo „laikraštį“ pasisakyti, kaip jiems sekasi.

Bet nėra reikalo gaisinti laiką, aiškinant lietuviškos spaudos naudą. Kas skaito dienraštį, tai gerai žino, jo laukia kiekvieną rytą ar dieną. Jį gaus sužino, kas mūsų gyvenime vyksta, o kartais per dienraščio skiltis pateikia savo mintis, pasiūlymus bei sumanymus veiklos pagyvinimo klausimais žinių, rašinių ar laišku forma.

Lietuviškas dienraštis yra taip glaudžiai su mūsų patriotine visuomene susijęs, kad sunku atsekti, ar skaitytojas daugiau padeda spaudai ar spauda skaitytojui. Santykių gyvuose iki tol, kol gyvuose lietuvių, lietuvių laikysis tol, kol laikysis spauda.

Bet laikytis spaudai — išlaikyti lietuvišką dienraštį šiais infliacijos ir kitokio negando laikais yra be galo sunku. Ypač sunku dienraščiu, kuris skirtas tik lietuvių reikalams, kuris tarnauja tik lietuviams, yra tik pačių lietuvių leidžiamas ir negauna iš lietuvių šaltinių jokios paramos. Tai, žinoma, gerai, nes kiekvienas finansavimas iš šalies „įpareigoja“. Mūsųose yra vienas kitas toks laikraštis — tai mes matome iš jo krypties bei rašinių — nelietuvių labai rašo, ne lietuvių reikalus gina.

„Draugas“ leidžia lietuvių marjonų vienuolijai, bet faktiškai leidėjai yra dienraščio skaitytojai. Skaitytojams, jų nuomonei ir atstovauja „Draugas“, visomis išgalėmis stovėdamas kovos dėl Lietuvos laisvės ir geros lietuviško gyvenimo informacijos saragijoje.

Bet atėjo laikas, kai gauname pajamas už prenumeratą ir skelbimus jau nebe padengia kasmet didėjančių išlaidų. Bekraštė infliacija, kurios nepajėgia sustabdyti nei senieji, nei naujieji ekonominės politikos vairuotojai, jau daugelį šio krašto laikraščių nuvarė į kapus. Tai nuolat

tinis popieriaus kainų kilimas, planingas pašto išlaidų didinimas, darbininkų uždarbio augimas ir kitos finansinės naštos vertia leidėjus kasmet didinti prenumeratos mokesť. Bet ir tokiu atveju ne visada „du kart duoda keturis“, nes pakėlus kainą dalis prenumeratorių atkrinta. Mat, pensininkai ir kiti mažų pajamų skaitytojai ne visada gali padidintą mokesť susimokėti. Prenumeratorių eiles retina ir, kaip pradžioje minėjome, gyvenimo saulėleidžio metas, nepakankamas jaunesnės kartos lietuvių įsijungimas į skaitytojų eiles.

Tačiau reikalai taip klostosi, kad tie nepretenduoja vis auga, didėja ir leidėjas nėra finansiskai tiek pajėgus, kad kasmet galėtų visus „nelygumus“ išlyginti. Reikia vėl šauktis skaitytojų tautos. Kur gi kitur prašyti?

Dienraščio laimei geraširdžių skaitytojų dar turime. Tai rodo kasdien mūsų dienraštyje skelbiamus jų pinigines aukas. Tačiau dar ir to neužtenka. Taigi tie, kurie leidžia dienraštį, naudoja dar vieną lėšų teikimo pagalbinį būdą: renginius — gegužines, koncertus, dovanų paskirstymą, balius ir kitas panašias priemones lėšoms sutelkti. Praktiškai šios pajamos yra tų pačių skaitytojų aukos, tik kiek kitokiu keliu gaunamos. Keletą tokių renginių yra užplanavęs „Draugas“. Jau gal treti metai prie „Draugo“ veikia Pagalbinis lėšų teikimo komitetas iš kelių asmenų, kurių daugumą sudaro veiklios ir paslaugios moterys. Tokių renginių ir leidėjų subsidijos dėka vis dar pavyksta metų gale išlyginti nepretenduoja „suvesti galus su galais“.

Čikagiškiai skaitytojai gerai žino, kad pirmasis šios vasaros „Draugo“ renginys yra gegužinė (piknikas), ruošiamas rugpjūčio 2 d., taigi ši sekmadienį. Renginys vyks „Draugo“ leidėjų — marjonų sodyboje, 4545 W. 63rd St., Chicagoje. Tai labai gera vieta: uždara kiemas, plati pieva, neužteršta aplinka, visiems, įskaitant ir senesnio amžiaus skaitytojams, lengvai pasiekiamas. Galima atvykti autobusais ar automobiliais — jiems pastatyti yra pakankamai vietos. Čia pat yra marjonų svetainė, kurioje jau gaminami gegužinės dalyviams skirti valgiai, vežami gerimai. Gegužinė prasideda 12 val. šv. Mišiomis marjonų kieme ir baigsis vėlai vakare. Reikia manyti, kad ši pramoga bus naudinga tiek skaitytojams, tiek rengėjams. Bus programa susitikti artimuosius, pasikalbėti su redakcijos darbuotojais — redaktoriais, bendradarbiais, o šie turės gerą progą arčiau pažinti skaitytojus, išklausti jų pageidavimus. Galima bus aplankyti ir pačią „Draugo“ instituciją, jo spaustuvą, visus įrengimus.

Nežiūrint visų negandų, „Draugas“ vis dar turi tūkstančius skaitytojų ir yra didžiausias ne tik lietuviškos išeivijos laikraštis, bet ir didžiausias dienraštis. Dienraštis, be leidėjų, neturi mecenatų, kurie jį tūkstančiais remtų. Jo neremia ir vadina „etniniai“ fondai. Bet jis eina 72-uosius metus todėl, kad tūkstančiai skaitytojų, prenumeratorių dienraštį ir aukodami mažomis sumomis, lyg kooperatiniu būdu sudeda tuos šimtus tūkstančių, kurie kasmet reikalingi dienraščio leidimui. Aukojasi redakcijos žmonės, leidėjai, aukoja ir skaitytojai. Ačiū ir iki pasimatymo!

„Draugas“ vis dar turi tūkstančius skaitytojų ir yra didžiausias ne tik lietuviškos išeivijos laikraštis, bet ir didžiausias dienraštis. Dienraštis, be leidėjų, neturi mecenatų, kurie jį tūkstančiais remtų. Jo neremia ir vadina „etniniai“ fondai. Bet jis eina 72-uosius metus todėl, kad tūkstančiai skaitytojų, prenumeratorių dienraštį ir aukodami mažomis sumomis, lyg kooperatiniu būdu sudeda tuos šimtus tūkstančių, kurie kasmet reikalingi dienraščio leidimui. Aukojasi redakcijos žmonės, leidėjai, aukoja ir skaitytojai. Ačiū ir iki pasimatymo!

„Draugas“ vis dar turi tūkstančius skaitytojų ir yra didžiausias ne tik lietuviškos išeivijos laikraštis, bet ir didžiausias dienraštis. Dienraštis, be leidėjų, neturi mecenatų, kurie jį tūkstančiais remtų. Jo neremia ir vadina „etniniai“ fondai. Bet jis eina 72-uosius metus todėl, kad tūkstančiai skaitytojų, prenumeratorių dienraštį ir aukodami mažomis sumomis, lyg kooperatiniu būdu sudeda tuos šimtus tūkstančių, kurie kasmet reikalingi dienraščio leidimui. Aukojasi redakcijos žmonės, leidėjai, aukoja ir skaitytojai. Ačiū ir iki pasimatymo!

PASIBAIGUS LENKIJOS KOM. PARTIJOS SUVAŽIAVIMUI

Lenkijoje, Varšuvoje įvykusio š.m. liepos 14-19 d. Kom. partijos kongreso buvo laukiamas su įtampimu ne vien tik lietuviams, bet ir Rytų diktatūrinuose pasauliuose. Dar trumpai prieš šio suvažiavimo dieną, VII.3-5 d., Varšuvai „draugišką“ apsilankymą suteikė maskvinių imperalistų pasiuntinys A. Gromyko. Pro neįvelgiamos paslapties skraiste, net ir JAV „visa žinanti“ žinių tarnyba negalėjo nugalėti, ką L. Brežnevai ir Co. A. Gromyko lūpmis kuždėjo į Lenkijos I-jo sekretoriaus St. Kania ausį... Pastarasis, nenorėdamas per greit susilaukti būvusio I-jo sekretoriaus Vl. Gomulkos ir Edw. Giereko liūdno likimo, nesukubėjo susitikti nei su savais, nei su užsienio žurnalistais. Neuzmirš tina, kad St. Kania Kremliaus pasirinko Lenkijos I-juo prokonsulu, ištraukdamas jį iš Lenkijos saugumo, policinės tarnybos ir iškeldamas į pačią viršūnę. St. Kania, sėdėdamas toje kėdėje, gerai pažino ir neužmiršo, kaip kyla ir viršūnė ir kaip po neilestinių veiklos seka politinis, na, ir fizinis nuskaipavimas.

Nesena istorija

Galima drąsiai teigti, kad St. Kania į Lenkijos valdovus iškėlė ne diktatoriaus L. Brežnevas, bet streikuojančių Lenkijos darbininkų vadovas eilinis elektrikas Lech Walesa. Kai to meto partijos I-sis sekr.

Edward Gierek ir jo diriguojamų vyriausybės min. pirm. Edward Babiuch 1980 m. liepos 1 d. pakėlė mėsos ir kitų maisto produktų kainas, Lenkijoje prieš šį neapgalvotą vyriausybės sprendimą sukilo beveik visi krašto dirbantieji. Sukilo ne pilna šio žodžio prasme prieš juos išnaudojančią ir visą galinčią Maskvos bolševikų diriguojamą vietinių satrapų partiją. Ne dirbantieji pradėjo streikuoti, atsisakydami dirbti už vergiškai mokamus grašius.

Galima prileisti, kad beveik pilnu sukilimu pakvipo, kai Dancigo laivų statybos įmonių dirbantieji, vadovaujami Lech Walesos, užėmė šias įmones. Maskvos tirionai, stebėdami šiuos dirbančiųjų streikus, prisimindami Petrogrado 1917 m. jūreivių ir dirbančiųjų sukilimą prieš carą Nikolajų II-jį, nežinojo ką daryti... Ar pagal „bolševikinės demokratijos“ dėsnius įsakyti E. Gierekiui ginklu sutramdyti streikuojančius, neatsižvelgiant į jokią pasaulio „viešąją nuomonę“, nei į Amnesty International, nei į tikrai lauktiną lenkų

Tikima, kad laimėjo sveiko proto šalininkai

BR. AUŠROTAS

dirbančiųjų kraujopūdį.

Ačiū Viešpačiui, taip pat kai kurie Kremliaus kompiuteriai sustreikavo (Past.: galima prileisti, kad kapitalistai pardavėjai juos taip „tyčia“ nustatė, aut.). Gal ir Afganistano kariška okupacija bus turėjusi bolševikams nelauktos, neigiamos įtakos.

Taigi vietoje įsakymo E. Gierekiui šaudyti į savo dirbančiuosius, jis jau rugsėjo 6 d. (1980) buvo išmestas iš turėtos pozicijos ir susirgintas „širdies liga“. Jo vietoje Kremliaus pasirinko saugumietį, anksčiau visada jiems ištikimą vergą Stasį Nanią. Ar Maskva tik ir vėl neapsiskaičiavo: I-sis sekretorius St. Kania jau IX.17 leido Lenkijos Aukščiausiam teismui užregistruoti naują darbininkų profesinę sąjungą, „Solidarumą“. Ir tai įvykdyta nežūrint nei Kremliaus, nei „brolisčių“ respublikų patarimų. Dirbantieji buvo nepriklausomi nuo Kom. partijos malonės. Po ilgų kovų patį pat ir 2. ūkio dirbantieji V.12 (1981) tapo „Solidarumo“ sąjungų jaunesniais broliais. Tai buvo II-sis stambus dirbančiųjų laimėjimas. Šiandien tai jau tik istorija, be kraujopūdžio.

Pastangos sutrukdyti suvažiavimą

Dera prisiminti, kad š.m. liepos 14-19 d. Varšuvoje įvykusiam nepaprastam Lenkijos Kom. partijos suvažiavimui sėkmingai pravedti daug propagandinių, o gal ir tikrų kliūčių kėlė Sov. S-gos ir jos satelitų kontroliuojami garsiaikalbiai. Ypač Rytų Vokietiją ir Čekoslovakiją. Pastarųjų propagandiniai radijo pranešimai, žinoma, iš Maskvos diriguojami, į suvažiavimą išrinktuosius atstovus gąsdino, kad „jie neužmirštų, jog socialistinių kraštų „broliai“ gali atsikelti ir pagalba (Past.: ateiti, Lenkiją gali okupuoti, aut.), jeigu tik krašto socialistinei santvarkai grėstų rimtas pavojus“.

Taip pat netrūko gąsdinimo ir iš Maskvos. Lietuvos laisvės tikrasis duobkasys ir kiekiausias komunistas — teoretikas Michailas Suslovas, lenkų tikrai nekvietas, š.m. balandžio 23-24 d. netikėtai atsirado Varšuvoje. Persėnęs žmogžudystę organizatorius ir genocidinis M. Suslovas, atrodo, neišgąsdino lenkų. Na, Lenkija tai ne Lietuva... Buvęs

saugumietis St. Kania ir gerai pažįstas sovietinius metodus (už nepaklusnumą šūvis į pakaušį) gen. Wojciech Jaruzelski nenusileido M. Suslovo nei grasinimams, nei pažadams: jie neatšaukė liepos 14-19 numatytąjį bėdos atvejo suvažiavimą. Į jį pirmą kartą komunistų kraštų praktikoje turėjo susirinkti slapto balsavimu išrinktieji draugai.

Birželio 5 d. iš Maskvos Lenkijos komunistų nusiųstoje notoje, kurią JAV vyriausybė pavadino „kišimusi į svetimos valstybės vidaus reikalus“, neįstengė paveikti dabartinių Lenkijos vairuotojų nušalinti ir Kanią iš turimos vietos ir nukrypti nuo jų nuomone teisingai pasirinktojo tikrą krašto reformų vieškelio.

Zinia, gąsdinimų ir moralinio teroro viršūnę bolševikinė meška užkopė birželio 25 d. su Lenkijos kariuomenės ir savo šarvuotųjų ir karo laivyno vienetais Baltijos jūroje, pradėdama naujus „pavasario“ karinius pratimus. Ne. Net ir šie pasėdėję vykdant ginkluoti grasinimai nepaveikė ryžtingų lenkų, siekiančių kuo greitesnio atsipalaidavimo nuo Maskvos „malonių“.

Prie šio viso priešlenkiško orkestro triukšmo Maskvos įsakytas prisidėjo ir Čekoslovakijos vergų vergas Husak, patardamas lenkams atidėti VII.14 prasidedantį partijos suvažiavimą. Ir nei šis, nei A. Gromyko paskutinis iš Maskvos atvežtas grasinimas VII.3-5 nepaveikė lenkų: kas turi įvykti dabar, negalima atidėti rytojui.

Demokratinė Lenkijos partija

NYT savo š.m. VII.19 laidoje rašė, kad „kai liberališkesnias Lenkijos komunistų partijos narys — atstovas, ministras pirm. pavaduotojas Mečislavas Rakovskis (Mečislav Rakowski) pasakė savo ugningą kalbą 1.955 į suvažiavimą iš viso krašto suvažiavusiems atstovams, tai audringomis ovacijomis nesimatė pabaigos. Ir kodėl? Kalbėtojas tereikalavo tik daugiau laisvųjų visiems žmonėms ir vykdyti reformas“.

Vienas JAV žurnalistas, stebėjęs atstovų nuotakas, po šio kalbėtojo pareiškimo teigė, jog „tai, ką jis matė, neįtikėtina, jog tai vyksta Lenkijoje. Atrodo, jog Teddy Kennedy kritikuotų respublikonų demokratų partijos suvažiavimą, rios poros akių. Padidintoje nuotraukoje stovėjo prie laiptų turėklų tėvas, motina, Feliksas ir Vincas. Senas jamzintas momentas. Daili jauna pora su dviem mažais berniukais. Ilgam, gal amžui, jie sujungti vaizde ant nepatvirtintos medžiagos, ant popieriaus. Sena, laimės sklidina diena! „Tėvas yra tėvas“, dingtelėjo įspėjanti mintis. Šeimos santykių savybė įkūnyta nuotraukoje. Felikso ranka tėvo dešinėje, Vincas glaudosi prie motinos sijono.

Tada tėvai jį vadino Viki. Po šitokių griežtų notacijų Feliksas nutarė ilgai pas tėvą nesirodyti. Dabar po dainininko koncerto jis net bijojo važiuoti pas tėvą. Tėvas, aišku, girdėjo apie koncertą, apie plojimus solistui. Gal ir apie gausų „šampano taurės pažmonį“. Tėvas, aišku, turi susidaryti savo nuomonę, savo aptarimus, paremtus jo senais terminais.

Feliksas laukė, kad tėvas bus susijaudinęs, gal labai karingas, o gal labai prielėgtas. Tą dieną aplankys tėvą vėliau, vėliau, kada nors vėliau, ir atvažiuos susitars su Vincu. Bičiuliška solisto šypsena stovėjo prieš akis, lyg nuotraukoje matoma. Feliksas nusišypsojo: „Argi janičarai moka dainuoti?“.

3

Iš anksto susitaręs su Vingra, šeštadienio popietę Feliksas buvo prie Vingrų durų. Prieš metus Vingras nusipirko modernios išvaizdos namą. Dabar prie namo kabojo vėjo judinamas skelbimas ant skardinės lentos: parduodamas. Raudonos spalvos skelbimas karojo, kaip pakaruoklis ant klasiškos kartuvų formos dviejų stulpų kombinacijos. Tikras pakaruoklis! Zuvusios Vingrų santuokos alegorija.

Kaip visi šio turtingo priemiesčio namai, Vingrų namas atrodė priplotas. Sienos buvo žemos, langai platūs, durys dvigubos. Stogas buvo beveik plokščias. Į modernius išdėkavimus linkęs architektas, prieta-

Popiežiaus susitikimas su Lenkijos „Solidarumo“ vadu L. Walesa.

mėgindamas delegatus nuteiktį, kad už jį balsuotų“.

Komunistinėje sistemoje, kurioje nėra jokių demokratijos daigų, daug kas buvo stebėta pirmą kartą: atvykusieji atstovai buvę išrinkti slapto balsavimu, jie taip pat slapta balsavo už savo ateities vadovus.

Delegatai taip pat turėję galimybę pasirinkti, už kurį asmenį balsuoti, nes kandidatų į vadovų vietos buvo daugiau negu tik numatytas skaičius. Taip pvz. į naująjį 200 asmenų centrinį komitetą kandidatavo net 279 asmenys. Esant šiai galimybei, iš senojų politbiuro 9-rių narių delegatai neišrinko — išbrokavo net 5: aiškiai prosovietinius ar per daug jau liberalius. T. Grabskis, norėjęs užimti St. Kania vietą, buvo neišrinktas, kaip ir M. Moczar, žinomasis iš 1968 m. antisemitas. Taip pat ir „senelis“, formalus krašto prezidentas H. Jablonski buvo išbrokytas, negavęs minimumo 955 balsų, reikalingų politbiuro vietai užsitikrinti. Tuo tarpu St. Kania surinko 1,355, o min. pirm. gen. W. Jaruzelski 1,615 balsų.

Nauja partijos vadovybė

Stebėtojams atrodė, kad St. Kania, kuris manevrai galėję jam net pakenkti. Tačiau galutiniai slapto rinkimų duomenys į centrinę partijos komitetą parodė, kad delegatai balsavo tik už nuosaukiuosius savo partijos narius. Iš senųjų tik St. Kania ir gen. W. Jaruzelski išlaikė rinkiminius egzaminus. Žinoma, į naująją vadovybę pateko tiek daug naujų

tes čia standartinių namų, ieškojo išieities iš monotoniškos. Todėl namai savitarpį kirtosi plokščių stogų nulinkimais: vieno stogas buvo nuožulnesnis į dešinę, kaimyno stogas išsukant linko į kairę. Tai buvo įvairu, bet kvailoka. Prie šilgavito riogsojo dar neišsivertinę medeliai, prišti prie storesnių už jų liemenis stulpelių. Tai buvo panašu į ilgą vergų rikiuotę. Į vergų karavaną, kuriam tuoj suskambės įsakymas: žengte marš!

Vingra turėjo didoką knygyną. Kaskart, kada Feliksas čia lankėsi, jis sudodavo prie sienos, ištiesai uždengtos knygų lentynomis. Feliksas skaitė knygų nugarėlės pavadinimus. Knygos buvo storos, nugarėlės placios. Buvo lengva ir smagu skaityti tuos be galo staigius, išradingus pavadinimus. Buvo keista matyti, kad teksto kryptis nugarėlėse atakliai priešinga angliškos knygos standartinei kryptiai. Visos knygos buvo Vilniaus leidyklų leidiniai.

Tai buvo kelių šimtų knygų nugarėlių paradas: juodos, baltos, žalios ir kitokios jų spalvos...

Vingra sakėsi tingis rinkti išeiviskas knygas, nes jos neturėjo išvaizdos, su minkštais viršeliais. Juk niekas Amerikoje nerenka bibliotekų iš minkštaviršėlių, pigių knygų. Išeiviskų leidyklų knygos, Vingros nuomone, netiko rimtai knygų kolekcijai, kurioje knyga yra solidi mediaginė autoriaus minties reprezentacija. Minkštaviršėlinės knygos tetinka perskaityti ir numesti. Jų popierius trupa. Jos netinka patvariai knygų kolekcijai. Minkštaviršėlinės knygos visada atrodė bėdos skaitymas: jos neįtikinančios, nepatraukiančios. Jos atrodė nelyginant prastai apsiengę, bet pretenzingas žmogus, įsispraudęs į baltą publiką. Amerikiečiai mėgsta storą, kelių svarų svorio knygą, kurios su viena ranka ir nepakelti. Bemaž artėjant prie to standarto buvo tos, vilniškos. Tad bibliotekos tema Vingros namuose buvo lankytojų pasikalbėjimų siužetas.

(Bus daugiau)

ATOLAS — KORALŲ SALA

JURGIS GLIAUDA

10

— Tu kalbi kaip jų sąjungininkas, — pasakė tėvas.

— Kodėl?

— Iš patyrimo kalbu, — pabrėžė tėvas. — Jie vilkai avies kailyje. Kada buvau gimnazijoje, atidavau instruktoriai ir mokė nepasitikėti tėvais. Ragino: atsiduokite partijai. Pamilkite mus! Pasitikėkite mumis! Tai išugdė mūmyse sveiką įtarimą: vilkai avies kailyje. Feli, Feli, juk tie poetai dėkingi partijai, kad ji vežioja juos po pasaulį. Jeigu jie būtų mažytės šalies poetai, kas juos vežtų? Gal iš sodžiaus į sodžius? Dabar už eilėraščių apie upelį skraidina į Ameriką! Cha cha! Jie yra stambiausios pasaulyje valstybės tarnai. Jie tai valstybei odes rašo ir iš to gyvena. Juos į Indiją vežė, ir vėliai žino dar kur? Vis už tuos eilėraščius apie lėtą upelį su skaidriu vandeniu. Tais jų upeliais kraujas srovėna.

— Ne taip! — priešinosi Feliksas. — Kiekvienas, kas iš anapus pamato laisvą kraštą, permirsta. Jie nebegrįž tokiais, kokiais išvažiavo.

— Jie janičarai, jie čekistams raportus rašo, — suriko tėvas.

— Ar tu nori, kad jie ten barikadas statytų? — atsisuko Feliksas. — Pastatys, sakysim, barikadą, juos išžudys, atvės Lietuvai minias rusų, kaip tada? Tėvas triukšmingai pralaužė alaus dėžutę.

— Nejuočiams jie mus atlietuvina, — suvaldė karštį Feliksas. — Jie čia tėvynės vaizdų skeveldras dalina. Lengva susilieti su jais: jie ten dvigubi, o mes čia dvigubi. Aplinkos vergai! Jie net labai kinta, pamatę laisvų šali.

Nuo sienos, šalia ugnyno, į Feliksą žiūrėjo ketu-

b.k.v.

Vasario 16 gimnazijos mokytoja pasiliekanči Dalia Grybinaitė (dešinėje) ištydi pasitraukiančią iš inspektorės pareigų Vincentą Pancerienę (dešinėje).

SUVAŽIUOS LAISV. PAS. LIETUVIAI GYDYTOJAI

Rugsėjo 5-6 d. Chicagoj, Continental Plaza Hotel, vyks tryliktoji Pasaulio Lietuvos gydytojų sąjungos ir Amerikos Lietuvos gydytojų sąjungos suvažiavimas. Suvažiavimą globoja ir rengimo darbus atlieka Illinois lietuvių gydytojų draugija, kuriai vadovauja dr. Pranas Sutkus. Tiekiančioje Illinois lietuvių gydytojų ir dantų gydytojų moterų pagelbinis vienetas, vadovaujamas pirmininkės Stasės Labanauskienės.

Liepos 19 d., sekmadienį, Pasaulio Lietuvos gydytojų sąjungos pirmininko dr. Domo Giedraitio rezidencijoje, South Elgin, posėdžiavo PLG sąjungos valdyba ir sprendė visas su suvažiavimu susijusias problemas. Apie suvažiavimo ruošos eigą kalbėjo valdybos vykd. sekretorė dr. Alina Lipskienė ir III. LG Djos Moterų pagelbinio vienetą pirmininkė Stasė Labanauskienė. Jos smulkiai išdėstė suvažiavimo atliktų darbų eigą. Susitarta su viešbučiu, išnuomotos reikalingos posėdžiui ir banketams salės. Paruošta ir programa. Žodžiu, darbai eina sklandžiai, ir rengėjai tikisi, kad suvažiavimas bus gausus dalyviais, įdomios programos ir iš visuomenės pusės susilauks reikiamo dėmesio. Savas nuomones ir pastabas suvažiavimo reikulu pareiškė posėdžio dalyviai dr. Gedeminas Balukas, dr. K. Rimkus, dr. Vacys Šaulys, dr. Pranas Sutkus, dr. Alicija Rumbienė. Posėdžiui vadovavo pats PLG sąjungos pirmininkas dr. Domas Giedraitis.

Suvažiavimas prasidės rugsėjo 5 d. Nuo 9 ryto iki 4 val. po pietų vyks atvykstančiųjų gydytojų registracija. 9:30 val. vyksta pirmas profesiniai rei-

kalais posėdis. Po posėdžio nuo 10:30 iki 12 bus viešos diskusijos temomis: Jaunieji gydytojai — sąjungos ateitis. Kokie galimi ryšiai su okupuotos Lietuvos gydytojais. Šiuose pokalbiuose ir diskusijose kviečiama dalyvauti ir visuomenė. Ypač paskutiniosios temos nurodo čia augę ir mokslus išsėję lietuvių gydytojai. Tama įdomi ir, manoma, susilauks išskirtinio dėmesio. Po diskusijų 1 val. Suvažiavimo atidarymas. Trumpą žodį tars suvažiavimo globoja — III. Liet. Gydytojų draugijos pirmininkas dr. Pranas Sutkus. Invokaciją sukalbės vysk. Vincentas Brizgys. JAV ir Lietuvos himnus gieda sol. Audronė Gaiziūnienė, akomp. muz. A. Vasačiū. Atidarymą kalbą tars PLG sąjungos pirmininkas dr. Domas Giedraitis.

Žodžiu sveikins ir suvažiavime dalyvaus Lietuvos generalinė konsulė Juzė Daužvardienė, sveikinimus raštu perteiks PLGS ir ALGS sekretorius dr. Jonas Daugirdas. 2 val. po pietų susitiks su publicistu svečiu iš Los Angeles Broniu Raila, kuris skaitys paskaitą: Lietuvių tautos heroika ir tragedija. Po paskaitos diskusijos, vėliau pažinčių atnaujinimas ir vakarienė, kurios metu meninę programą atliks solistė Audronė Gaiziūnienė, akomp. muz. Alvydai Vasačiū.

Vakarienę gros Neolituamų orkestras, vadovaujamas Algio Modesto. Ir šiam pokylyi laukia ma lietuviškoji visuomenė. Tuo baigiasi pirmoji suvažiavimo diena.

Antroji, rugsėjo 6 d., prasideda pamaldomis 10 val. jėzuitų koplyčioje. Čia bus iškilmės prie paminklo žuvusiems už Lietuvos

MŪSŲ KOLONIJOSE

Kennebunkport, Me.

EL. BLANDYTĖS DAILIOJO ŽODŽIO REČITALIS

L. Fronto bičiulių kviečiama, El. Blandytė gausi ir įdomi L. Fronto suvažiavimą praturtino dvasinio susikaupimo valanda. Š. m. liepos 15 d. Kennebunkport didžiojoje salėje jos klausėsi gausios būrys L. F. bičiulių suvažiavusių iš įvairių JAV dalių.

Blandytė scenos ramposje paskaitė psalmę, tuo lyg atiduodama garbę Aukščiausiam, kurį ji giliai tiki. Pabaigoje padeklamavo Leonardo Andriekaus eilėraštį "Gintarelis", lyg primindama kieno ir globoje mes buvome. Šitie du kūrinėliai nebuvo įtraukti į programą.

Programą sudarė penki veikalai: "Ažuolų Girpelnys" — K. Donelaičio, "Jūratė ir Kastytis" — Maironio, "Užkeikta Merga" — V. Krėvės, "Paskutinis pasmerktojo miriojo žodis" — B. Brazdžionio, ir po pertraukos — "Sugrįžimas" — Vyt. Tamulaučio.

Elenos Blandytės menišką sielą galima pastebėti iš pirmo žvilgsnio. Gyvenime santūri, susikaupusi, savo menišką veidą parodo scenoje. Ten ji auga, didėja, iki tampa milžinu. Donesiai sunku deklamuoti. Tik ne Blandytei. Jos balso intonacijoje pilna įvairių spalvų: kai ji kalba apie milžiną ažuolą, apie jo išdidumą, jo išvaizdą, jos balsas tam-

laisvę, kurių metu bus pagerbti visi tautos sūnūs ir dukros, komoje už Lietuvos laisvę, ir prie paminklo padedami vainikai. Po pamaldų trumpa atvanga, pusryčiai, o po to vėl darbas. Suvažiavimas bus toliau viešbutyje. Nuo 1 iki 5 val. po pietų mokslinė programa, kuriai vadovauja dr. Jonas Daugirdas. Svarbi tema, būtent "Skrandžio ir dvylikapirštės žarnos opaligę tyrimas bei terapija". Šioje programos dalyje bus perduodamos paskutinės žinios apie naujus opaligę diagnozės ir terapijos būdus. Čia kalbės vienas iš specialistų ir į šias ligų problemas žvelgs paskutiniu medicinos žodžiu.

Suvažiavimo metu įvyks ir Korp! "Fraternitas Lituanica — Patria" visuotinis susirinkimas.

Po darbų ir gerų paskaitų suvažiavimas baigiamas bendru dalyvių ir svečių pokyliu.

Pažymėtina, kad posėdžio metu dr. Vacys Šaulys plačiau aptarė "Medicinos" žurnalo išleidimo rūpesčius, pažymėdamas, kad leidinys pasirodys laiku. Taip pat jis apibūdino PLG s-gos leidinio atsiradimo priežastis, suminėjo eilę redaktorių ir nuosirdžiai įvertino visų darbų. Lietuviškai spaudai atstovavo žurnalistas Mečys Valiukėnas ir šių eilučių autorius. Po posėdžio dalyviai buvo svečiai priimti ir pavalėinti.

J. Janušaitis

pa minkštu, moterišku, kai ji deklamuoja apie liekną medelį, jos balso spalva virsta pamokslavimu, kai autorius, būdamas kuni-gu, daro išvadą, kas atsitinka išdidžiam žmogui.

Balandė "Jūratė ir Kastytis" nuvedė klausytoją į užburta pasaulį, kur mirtingojo bernelio ir jūros deivės meilė sudarė konfliktą. Šis konfliktas kilo ne dėl jų meilės, bet dėl Perkūno pavydo, kuris sunaikino mirtingąjį. Čia Blandytės deklamacija neatrodė kaip deklamavimas: buvo gražu patrauklu, menišką. Jos balsas tapo instrumentu su visais natūraliais, nemeluotais ir nevaidintais niuansais.

"Užkeikta merga" klausytojus nukėlė mūsų tautosakon, kur viskas galima, viskas tikrai vyksta. Blandytės išgyvenimai buvo tikri ir užburiantys klausytoją. Sunku geriau padeklamuoti.

"Paskutinis pasmerktojo miriojo žodis" nukėlė klausytojus į teismo salę. Čia Blandytė buvo drąsi, įsitikinusi nekaltumu; ji nebebuvo liekna Elenutė, bet stiprus, nepalaužiamas vyras teisrė.

"Sugrįžimas" padarė visiems didžiausiojo įspūdžio: sužesta kregždutė prašanti išdidaus ere-

lio pagalbos, kad ant savo stiprių sparnų ją nuneštų į tėviškę... Jis atsisako. Atsisako ir kiti paukščiai. Tik silpnas paukštelis ją nuneša tėvynėn. Tėvynė nenori išdidžių egoistų, juos atmėta. Bet meilėje kregždutė ir jos gelbėtoją tėviškę priima džiaugsmingai.

Šitam kūrinyje susikaupe visi Blandytės resursai: ji vaizdavo kregždutę, erelį, perkūną, audras, jūras... Kada paklausiau Blandytės, kur ji mokėsi vaidybos, ji man atsakė — Aš mokausi iš vaikų. Kiek daug jų pokalbyje yra niuansų ir spalvų, kurias ir aš naudoju.

Prieš kiekvieną veiklą įtarus darė J. Kojelis, apibūdindamas kiekvieną autorių. Tas leido atsipalaiduoti nuo pirmųjų nuotaikų. Muzikinę palydą, įgrotų plėkštelių muziką tvarkė J. Vasa-ris.

Blandytė yra unikumas: kitos tokios nėra.

Elena Vasiliūnienė

Keturi italai iš dešimties, eg-zaminuojami kaip kandidatai į valstybines tarnybas, nežinojo, kas buvo Julius Cezaris.

Tarp tų nežinojusiųjų vienas galvojo, kad tai orkestro vadovas, kitas — kad tam tikros rūšies sūris.

Look before you reap.

There are many good ways to make your money work for you. And some not so good. So don't leap into anything without taking a long, hard look. Especially if you have no savings in reserve. And if you don't have enough savings, look into U.S. Savings Bonds. Because Bonds do make sense.

They guarantee the interest. They're guaranteed against loss, fire, and theft. And the Payroll Savings Plan is a sure, easy way to guarantee savings. Federal income tax may be deferred and there's no state or local income tax.

A little is set aside each payday for U.S. Savings Bonds. Your savings will grow until you're ready to reap the rewards of regular saving.

Saving is one of the most important financial decisions you'll ever make.

Take stock in America.

When you put part of your savings into U.S. Savings Bonds you're helping to build a brighter future for your country and for yourself.

A public service of this publication and The Advertising Council.

CLASSIFIED ADS

NUOMOJAMA — FOR RENT

ISNUOM. 8 kamb. butas Bridgeporte. Pageidaujami suaugę arba pensinin-kai. Skambint po 5 val. vakaro tel. 748-2728.

ISNUOM. 6 kamb. butas (3 miegami) Marquette Pke. Pageidaujami suaugę. Skambint 942-6742 arba 476-4145.

ISNUOM. kambariai Baltic vasarvie-tėje, Beverly Shores, Indiana. Gera vieta atostogoms. Pusė mylios nuo pa-plūdimio. Skambint (219)—874-7134.

MISCELLANEOUS

Ivairių prekių pasirinkimas nebrangiai iš mūsų sandėlio.

COSMOS PARCELS EXPRESS

2301 W. 69th St., Chicago, IL 60629

SIUNTINIAI I LIETUVĄ

Tel. — 925-2757

Vytautas Valantinas

MOVING

SERENAS perkrausto baldus ir dimai ir pilna apdrauda. Kitus daiktus. Ir iš toli miesto lei-Primame MASTER CHARGE ir VISA. Telef. — WA 5-8063

NAMŲ APDIDYMAS

Istatau naujus pečius ir vandens si-l-dytuvus. Išvalau ir pakeičiu alyvinius pečius į gazuinius.

ALBIN BANY, Telef. 447-8006

SIUNTINIAI I LIETUVĄ

ir kitus kraštus

NEDZINSKAS, 4050 Archer Avenue,

Chicago, Ill. 60632, tel. 927-5990

M. A. SIMKUS

INCOME TAX SERVICE

NOTARY PUBLIC

4250 S. Maplewood, tel. 254-7450

Taip pat daromi VERTIMAI, GIMINIŲ IŠKVIETIMAI, PILDOMI FILIETYBES PRAŠYMAI ir kitokios blankai.

A. VILIMAS

MOVING

Apdraustas perkraustymas

Ivairių atstumų

Tel. 376-1882 arba 376-5996

FRANK ZAPOLIS

3208 1/2 West 95th Street

Telef. GA 4-8654

VALOME

KILIMUS IR BALDUS

Planuame ir valkuojame visų rūšių grindis.

BUBNYS

Tel. — RE 7-5168

PLUMBING

Licensed, Bonded, Insured

Nauji darbai ir pataisymai. Virtu-vės ir vonios kabinetai. Keramikos ir kt. plytelės. Glass blocks. Sinkos vamzdžiai išvalomi elektra. Į automa-tą galite kalbėti lietuviškai, palikite savo parvardę ir telefoną.

SERAPINAS — 636-2900

TELEVIZIJOS

Spalvotos ir paprastos. Radijai, Stereo ir Oro Vamintuvai.

Pardavimas ir Taisyimas.

MIGLINAS TV

2346 W. 69 St., tel. 776-1486

PACKAGE EXPRESS AGENCY

MARIJA NORKIENE

SIUNTINIAI I LIETUVĄ

Labai pageidaujamos geros rūšies prekės. Maistas iš Europos sandėlių

2808 W. 69th St., Chicago, IL 60629

Tel. 925-2787

REAL ESTATE

73-čia ir Richmond — 6 kamb. (3 mie-gami) mūr. Garažas. Gazo šildymas. Didelis ir gražus kiemas. \$48,000.

72-ra ir Washenaw — 5 kamb. (2 mie-gami) mūr. 2 maš. garažas. \$51,500.

62-ra ir Artesian. 4-ryų butų mūr. \$10,000 pajamų. Kaina \$75,000.

58-ta ir Kedzie — 5-kių butų mūr. su garažu. Pajamų virš \$35,000. Savininko paskola už 12%.

Marquette Parko apyl. — Liukusinis 12-kos butų. Pajamų virš \$35,000. Sa-vininko paskola rmtam pirkėjui.

SIMAITIS REALTY

Insurance — Income Tax

Notary Public

2951 West 63rd Street

Tel. 436-7878

Open house Sunday, August 2

12 TO 4 P.M.

6327 S. KNOX

3 bdrm. brick Georgian on 150 ft. lot

Gas heat. Garage. Extras.

BUTŲ NUOMAVIMAS

Draudimas — Valdymas

Namų pirkimas — Pardavimas

INCOME TAX

Notariatas — Vertimai

BELL REALTORS

J. BACEVICIUS

6529 S. Kedzie Ave. — 778-2233

Open house Sunday, August 2

12 TO 4 P.M.

4038 W. 58th STREET

4 bdrm. brick. Full bsmt. Central air.

Garage. St. Turibus. Immediate pos-session. Mid 60's.

KODEL MOKETI NUOMĄ?

Lai nuomininkai padeda jums išmo-kėti paskolą - morgiai už šį gražų 3-jų aukštų, 8 butų namą gražioj 67-os ir Whipple apyl. Marquette Parke.

5 maš. mūro garažas su nauju sto-gu. Naujai uždaryti porčiai. Nauji ki-limai koridoriuose. Naujai dažyti lan-gai.

3 butai po 2 miegamus ir valgo-muoi.

3 butai po 1 miegamą ir valgomuo-ju; ir 2 "garden apts." — rūsy. Kieto medžio grindys ir papuošimai. Visuo-se butuose virinimi pečius ir šaldytu-vas. Puikiam stovy.

Kreiptis į savininką po 6 val. vak.

TEL. 927-6987

DEMESIO

FELIKSAS BREIMERIS

SKAMBANTIS LAIKAS

Lenktynės ir šypsenos. Gyvenimo bangos. Vaidu į Lietuvą. Eilėraš-čiai svetimomis kalbomis. 72 pusl.

Spaudė Morkūno spaustuė. Kaina su persiuntimu \$3.48.

Užakymus siųsti "DRAUGO" adresu.

TEL. 927-6987

A DREAM OF FREEDOM

ANDRES KUNG

Four decades of national survival

versus Russian imperialism in Est-o-nia, Latvia and Lithuania.

1940-1980

Published in 1980 by Boreas Pub-lishing House, Cariff, Great Britain.

Hard Cover, 272 pages.

Autorius yra estų kilmės, gimęs 1945 m. Švedijoje. Jis yra parašęs 24 knygas švedų kalboje, kurios daugumoje yra išverstos į anglų, vokiečių, japonų, latvių, norvegų, suomių ir kitas kalbas.

Kaina su persiuntimu \$18.80.

Užakymus siųsti:

DRAUGAS, 4545 West 63rd Street,

Chicago, IL 60629

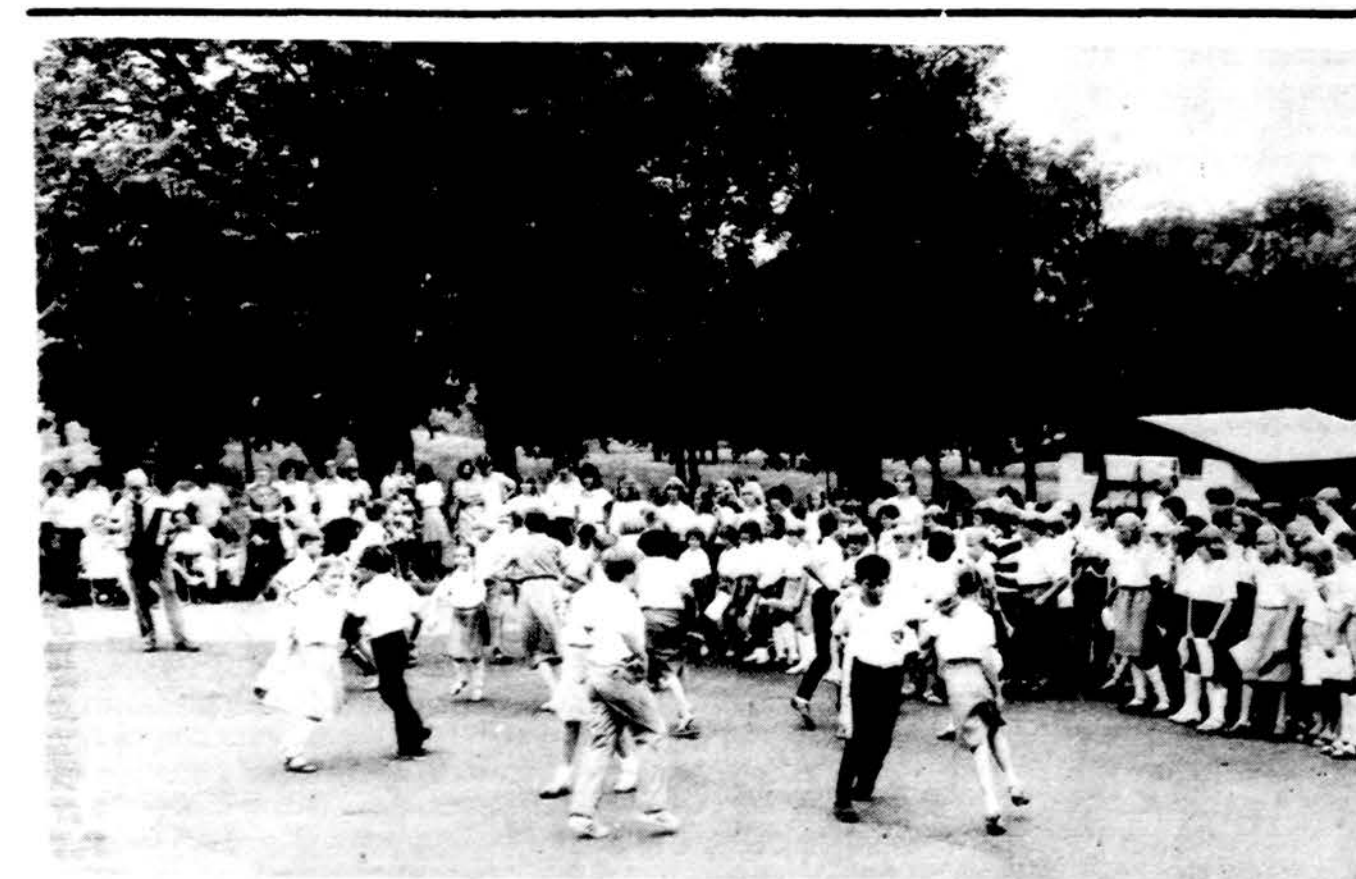
Illinois gyventojai dar prideda \$1.05

valstijos mokesčio.

Apsimoka skelbtis dien. DRAUGE,

nes jis plačiausiai skaitomas lietuvių

dienraštis, gi skelbimų kainos yra vi-siems prieinamos.

Dainavos stovyklos metinėje šventėje jaunučiai atiteininkai atlieka meninę programą.

Nuotr. J. Urbono

KADA RUSAI IŠSIKRAUSTYS?

Draugas Smirnov, Mūnsterio apygardos komunistų partijos vadas, žūrėjo įpykęs priešais į stalą. Niekio kito Sov. Sąjungos Bonnos pasiuntinybės atache ne liko daryti. Prieš jį latvių ir afganų studentai buvo ištisę milžinišką plakata, su užrašu: "Lauk, rusai, iš Afganistano, Estijos, Latvijos, Lietuvos, Ukrainos ir Armenijos!" Šalia to plakato sėdėjo tuzinas mergaičių latvių tautiškais drabužiais. Jos turėjo įteikti atvirą laišką Smirnovui su klausimu: "Kada rusai išsikraustys iš okupuotų teritorijų?" Taip Vestfalijos laikraštis "Westfälische Nachrichten" pradėjo savo korespondento raštą apie sambūrį Mūnsteryje.

Mūnsteryje kasmet grupė kairiųjų organizacijų, kartu su miesto jaunimo organizacija, ruošia "taikos savaitę", kur komunistai iki šiolie netrukdomai propagavo Sov. Sąjungos tariamą "taikos politiką". Šįmet per tą susirinkimą, dėl kurio atsakinga buvo vokiečių komunistų partija, dėka latvių ir af-

ganų studentų iniciatyvos, ruošėjai sulaukė nemalonių staigmenos. Po sovietinio pasiuntinio Smirnovo melagingos propagandos pilnos prakalbos, žodį paprašė Afganistano studentų atstovai, o iš latvių PBLA informacijų biuro vedėjas Julijus Kadelis, kurie pareiškė aštirus priekaištus sovietinei imperialistiškai politikai, ypač Afganistane ir Pabaltijo valstybėse, tokiu būdu sutrukdant suplanuotą komunistų "taikos politikos" programą. Kai afganų ir latvių studentai įteikė atache atvirą laišką, kurio tekstas kaip proklamacija buvo iškeltas ir susirinkimo dalyviams, žmonių pilnoje salėje pakilo ir milžiniškas plakatas su jau minėtu tekstu.

Laiške buvo surašyti šie reikalavimai:

"Mes reikalaujame, kad Jūs pasirūpintumėte, kad Jūsų vyriausybė tuoj pat užbaigtų Sov. Sąjungos kolonializmo politiką. Randonoji armija turi tuojau pat apeisti priešiška okupuotas teritorijas ir baigti

visų taikingų tautų priespaudą, kaip pav. Afganistane, Estijoje, Latvijoje, Lietuvoje, Ukrainoje, Čekoslovakijoje ir t. t. Trečiajame pasaulyje. Tai būtų geriausias būdas įrodyti Jūsų propaguojamą taikos politiką. Mes ypač reikalaujame, kad Jūsų vyriausybė Afganistane:

- tuojau pat baigtų afganų tautų išnaikinimą;
- tuojau pat baigtų teroro akcijas, kurios sunaikina laukus ir kaimus;
- tuojau pat atšauktų okupacinę kariuomenę;
- tuojau pat grąžintų Afganistano gyventojams laisvę, suverenitetą ir nepriklausomybę;
- tuojau sustabdytų suplanuotą rusifikacijos politiką;
- tuojau pat sustabdytų čėkos inscenizuotą žmogaus teisių kovotojų persekiojimą;
- tuojau pat baigtų Estijos, Latvijos, Lietuvos neteisėtą okupaciją ir atšauktų iš Pabaltijo valstybių raudonąją armiją, ko-

lonalinę administraciją ir išdangintų rusų kolonistus atgal į Rusiją;

— kad Jūsų vyriausybė visame pasaulyje užbaigtų agresyvinį tankų teroro komunizmą!

Be elementariųjų žmogaus teisių negalima pastovi taika! Kolei Jūsų vyriausybė, pažeisdama tarptautinius susitarimus ir neatsižvelgdama į žmogaus teises, palaikys nesantaiką ir kovą, ši politika visuomet grasins pasaulinei taikai!

Kada rusai išsikraustys iš okupuotų teritorijų?" T.

Tu negali savo gyvenimo nei prailginti, nei praplatinti, bet tik pagilinti.

F. Foch

Žmogus nėra absoliutus viešpats savo gyvenimo. Žmogus yra tik jo užvaizdas; jis iš Dievo rankų gautosios paskolos turės duoti apyskaitą.

...Faulhaber

A. + A. VALENTINAS KUDIRKA

Gyveno Chicago, Illinois, Marquette Parko apylinkėje. Mirė liepos 29 d. 1981 m., 2 val. ryto, sulaukęs 66 m. amž. Gimė Lietuvoje, Šakių apskr., Zvirgzdaičių valsč. Amerikoje išgyveno 21 metus.

Pasiliko dideliame nuliūdime žmona Viktorija (Zemaitytė), 3 krikšto sūnūs: Zigmas Rybis, Anthony Paulauskas ir A. Kripas; Lietuvoje sesuo su šeima ir brolio dukterė su šeima; kiti giminės, draugai ir pažįstami.

Priklausė Marquette Parko Liet. Namų Sav. organizacijai, Lietuvių Bendruomenei, Lituanicos Sporto klubui ir Chicagos Anglijos Britanijos Liet. klubui.

Kūnas bus pašarvotas ketvirtadienį, 3 val. popiet Petkaus Marquette koplyčioje, 2533 W. 71 St. Laidotuvės įvyks šeštadienį, rugpjūčio 1 dieną. Iš koplyčios 9 val. ryto bus atlydėtas į Šv. Mergelės Marijos Gimimo parą, bažnyčia, kurioje įvyks ged. pamaldos už velionio sielą. Po pamaldų bus nulydėtas į Šv. Kazimiero liet. kapines.

Nuosirdžiai kviečiu visus: gimines, draugus ir pažįstamus dalyvauti šiose laidotuvėse.

Nuliūdus ŽMONA.

Laidotuvių direkt. Donald A. Petkus, Tel. 476-2345.

Mylimam vyrui

A. + A.

JONUI VAIČIŪNUI

mirus, žmoną LAIMĄ liūdesio valandoje nuosirdžiai užjaučiame.

BIRUTĖ JASAITIENĖ
IEVA KASNIŪNIENĖ
ALDONA PAVILIONIENĖ
JULIJA VALIOKAITIENĖ
BIRUTĖ ŽEMAITIENĖ

A. + A.

STASIUI GASNERIUI

staiga mirus, žmoną ALDONĄ, krikšto dukras VIOLETĄ ir LAIMĄ, dukras GIEDRĄ, GRAŽINĄ ir DALIĄ, ŽENTUS, VAIKAČIUS, SESERĮ, BROLĮ ir GIMINES nuosirdžiai užjaučiame ir kartu liūdime.

ONA IR VIKTORAS KAZEMEKAČIAI
DANUTĖ IR ANTANAS PETKAUSKAI
ILGA IR PRANAS JURKAI

A. + A.

INŽ. JUOZUI SAKALUI mirus,

reiškiame gilią užuojautą žmonai ADAI, dukrai JOANAI su ŠEIMA ir sūnui PRANUI.

JUOZAS IR EMILIJA GRIGALIŪNAI

St. Petersburg, Florida

Buvusį Skuodo gimnazistą

Dr. KAZĮ PEMKŲ ir jo SESERIS,

Mamytėi mirus, nuosirdžiai užjaučiame buvusios Skuodo gimnazistės, gyvenančios Detroito apylinkėje:

JADŽĖ LIKTORIUTĖ - PUTRIENĖ
STASĖ ŠUBLINSKAITĖ - BITLERIENĖ
ONA AUGUSTAUSKAITĖ - SIMUTIENĖ
KAZĖ KNIUPIYTĖ - BALUKIENĖ
ROZĖ ŽIEMELYTĖ - RAZAUSKIENĖ

A. + A.

STASIUI GASNERIUI

mirus, jo žmoną ALDONĄ, dukteris GIEDRĄ, VIOLETĄ, GRAŽINĄ, LAIMĄ su ŠEIMOMIS ir DALIĄ giliai užjaučiame ir kartu liūdime.

DANUTĖ IR VACYS GARBONKAI

DRAUGAS, ketvirtadienis, 1981 m. liepos mėn. 30 d.

5

A. + A.
JUOZUI TARASEVIČIUI

mirus,

velionio našlei STEFAI ir visiems ARTIMIESIEMS reiškia gilią užuojautą

PANEVŽIČIŲ KLUBAS

E U D E I K I S

LAI DOTUVIŲ DIREKTORIAI

DOVYDAS P. GAIDAS ir GERALDAS F. DAIMID

TRY S MODERNIŠKOS KOPLYČIOS

4330-34 So. California Avenue

Telefonai LA 3-0440 ir LA 3-9852

4605-07 South Hermitage Avenue

Telefonas — YArds 7-1741-2

Mažeika & Evans

Laidotuvių Direktoriai
6845 SOUTH WESTERN AVE.
Tel. 737-8600

9837 SOUTH KEDZIE AVE.
Tel. 422-2000

John G. Evans, Jr. — Stanley P. Evans

P E T K U S

MARQUETTE FUNERAL HOME

TĖVAS IR SŪNUS

2533 West 71 St., Chicago
1410 So. 50th Ave., Cicero
Tel. 476-2345

AIKŠTĖ AUTOMOBILIAMS STATYTI

LAI DOTUVIŲ DIREKTORIAI

Lietuvių Laidotuvių Direktorių Asociacijos Nariai

JURGIS F. RUDMIN

3319 SO. LITUANICA AVE. Tel. YArds 7-1138-39

STEPONAS C. LACK (LACKAWICZ) ir SŪNUS

2424 W. 69th STREET Tel. Rēpublic 7-1213
11028 Southwest Highway, Palos Hills, Ill. Tel. 974-4410

PETRAS BIELIŪNAS

4348 SO. CALIFORNIA AVE. Tel. LAfayette 3-3572

PHILLIPS - LABANAUSKAS

3307 SO. LITUANICA AVE. Tel. YArds 7-3401

POVILAS J. RIDIKAS

3354 SO. HALSTED STREET Tel. YArds 7-1911

VASAITIS - BUTKUS

1446 SO. 50th AVE., CICERO, ILL. Tel. Olympic 2-1003

CHARLES STASUKAITIS
Gordon Funeral Home

1729 S. HALSTED STREET Tel. 226-1344

SOVIETŲ

NAUJI SUVARŽYMAI

Paskutiniu metų sovietų valdžia imasi įvairių priemonių suvaržyti savo piliečių kontaktus su atvykusiais kitataučiais ir turistais. Išleistas naujas įstatymas, kuriuo nustatomos priežastys, dėl kurių atvykstantis gali būti išmestas iš Sov. Sąjungos. Be to, pagriežtintas ir chuliganizmo įstatymas, kurį lengviau pritaikyti savo piliečiams, palaikantiems ryšius su kitataučiais. Tuo pačiu sovietų piliečiai, kurie dirba kitų valstybių ambasadose ar kitose įstaigose, išpėti laikytis tik darbo kontaktų. Tie, kurie buvo įtarti glaudesniais santykiais, turėjo palikti savo darbus.

Nutarta sustiprinti ideologinį budrumą ir kovoti prieš Vakarų propagandą, o taip pat užgniaužti įsigalėjusią juodąją rinką, kurioje įvelta turistai ir ypač trečiojo pasaulio valstybių ambasadų tarnautojai.

Kitas įstatymas, kuris nustato kitataučių teises Sov. Sąjungoje, buvo paskelbtas Vyr. Soviete, ir kitais metais pradės veikti. Tačiau mažą kitataučių bendruomenę, kuri visą laiką sekama KGB ir kitų administracinių organų, nedaug naudosis to įstatymo teisėmis. Ten nusakoma, kaip gauti vietinį darbą, nemokamą gydymą ar pigias keliones.

Naujas įstatymas kreipia daugiau dėmesio į priežastis, kuriomis būtų lengviau nubauti ar išremti atvykėlius. Pavyzdžiui, netinkamas elgesys, nesiskaitymas su vietos papročiais, nesantaikos kėlimas gyventojų tarpe, antisovietinė propaganda ir kt. Taip pat kitos valstybės pilietis gali būti išvarytas, jeigu jis gresia valstybės saugumui ar viešajai tvarkai, arba nusideda muitinių tvarkai, pinigų įvežimui, ar kitaip sulaužo sovietinį įstatymą.

Vienas skyrius nustato keliauninkų judėjimą ir dokumentaciją. Prasizengusieji atsako kriminaliniame teisme.

Smulkiau suskirstant esamąsias praktikas ir pritaikant joms teisių statusą, yra lengviau nustatyti prasizengimus ir įmanoma greičiau tai panaudoti prieš kitataučius.

Įstatymas ateina tuo laiku, kai nauji vidaus nuostatai didina viešąją drausmę ir varžo sovietinių piliečių kontaktus su iš užsienio atvykusiais žmonėmis.

Skyriuje apie chuliganizmą yra paragrafai, kuriais už viešą keikimą ir tvarkos ardymą baudžiama 15 dienų arešto, be teismo ir be apeliacijos teisių.

Kitataučių judėjimo krašte sekimas pertvarkytas, pakeičiant

automobilių numerių lenteles. Anksčiau juo buvo juodai ant balto. Dabar diplomatams įvestos raudonos, o žurnalistams geltonos lentelės. Tuo būdu milicijai lengviau atskirti.

Naujos muitinės taisyklės draudžia be specialaus leidimo iš krašto išvežti meno kūrinius ar bet kurioj kalboj knygas, spausdintas prieš 1975 metus. I tai ypač griežtai žiūrima: buvo atsitikimų, kad kitataučiai turėjo palikti pavaišlus, kuriuos patys nupiešė.

Ką tik išleistas naujas potvarkis, draudžias visiems atvykėliams, išskyrus diplomatus, turėti pakeičiamuosius valiutos kuponus. Tai padaryta, norint sustabdyti sovietų piliečius naudotis užsieniečių krautuvėmis.

(E. L.).

LITHUANIAN PIONEER PRIEST OF NEW ENGLAND

By

William Wolkovich-Valkavičius
The Life, Struggles and Tragic death of Rev. Joseph Zebra, 1880-1915.

Published by Franciscan Press, Brooklyn, New York 1980

Kaina su persiuntimu \$6.85. Užsakymus siųsti:

DRAUGAS, 4545 W. 63rd St., Chicago, Ill. 60629

sūnui VYTAUTUI su šeima reiškiamo
A. + A. JONUI BELECKUI mirus,
Brangiam tėveliui
nuosirdžiai užuojautą.

DANUTĖ IR ALFA ARLAUSKAI
ALĖ IR ANDRIUS BUTKŪNAI
ALDONA IR DAVA DULAIČIAI
ONUTĖ IR JUOZAS PELECKIAI
DANUTĖ IR ALFA VELAVIČIAI
ALBINA IR JONAS VYŠNIAUSKAI
ERNA IR ANTANAS ŽALKAUSKAI

Detroit, Michigan

Ką tik išėjo iš spaudos MARIJOS AUKŠTAITĖS
naujas romanas:

"ANT MARIŲ KRAŠTO",

pagrindinė mintis: meilė, auka, tragedija ir kova, herojiškumas ir humaniškumas, Lietuvos istorinis duelis, plačių pažiūrų.

Knyga turi 408 pusl., kaina su persiuntimu 10.95 dol.

Užsakymus siųsti:

DRAUGAS, 4545 W. 63rd Street
Chicago, Ill. 60629

Illinois gyv. dar prideda 60 ct. valstijos mokesčio.

APLINK MUS

× **Linės Rimkus**, daugiau kaip dešimt mėnesių dirbęs redaktorium "Drauge", prieš kelias dienas išvyko į Washingtoną, D. C., nuolatiniams apsigyvenimui. Nuo rugpjūčio 3 d. jis jau pradeda dirbti Amerikos Balso radijo lietuviškoje dalyje. Linkime sėkmės, kaip ir sėkmingai dirbo "Draugo" redakcijoje.

× **Karys Laukaitis**, JAV LB Vid. Vakarų apygardos pirmininkas, visu uolumu yra įsijungęs į komitetą "Draugo" gegužinei rengti. Jis dalyvauja ne tik posėdžiuose, bet ir darbas padeda gegužinė, kuri bus rugpjūčio 2 d. marijonų sodelyje prie "Draugo", surengti. Iš Lemonto žada atvykti ir daugiau lietuvių dalyvauti gegužinėje.

× **Dar kartą raginame** visus lietuvių prisidėti prie akcijos Vytauti Skuodžiui gelbėti. Skambinkite savo kongresmenams ir prašykite, kad jie prisidėtų prie Atstovų Rūmų rezoliucijos, kurią sudarė kongresmenai Dougherty, Donnelly, Collins, Fenwick ir Roe (House Resolution Nr. 200). Chicagoje gyvenantys lietuvių gali sužinoti savo kongresmeną, skambindami "Chicago City Election Commission" tel.: 269-7981. Daugumas kongresmenų turi savo įstaigas Chicagoje, kurių tel. numeriai yra abonentų knygoje. Nedelskite, nes kongresmenai netrukus pradeda atostogauti.

× **JAV LB Lemonto apylinkės valdyba** ir bažnytinis komitetas šį sekmadienį, rugpjūčio 2 d., tuoj po šv. Mišių, ruošia cepelinų pietus. Gautas pelnas bus skiriamas Vakarų Vokietijoje esančiai Vasario 16 gimnazijai parenti.

× **Lietuvių Krikščionių Demokratų** Chicago skyrus rengia išvažiavimą į ponų Vlado ir Lidijos Šoliūnų rezidenciją, esančią 8335 Fieldcrest, Willow Springs, Ill. Išvažiavimas įvyks rugpjūčio 9 d. Renkamės 1 val. popiet.

× **Biržėnų klubo** gegužinė įvyks rugp. 2 d. — sekmadienį 12 val. (Vyčių salėje, 47 Street ir Campbell Ave. kaimas. Veiks virtuvė ir baras gausus dovanų paskirstymas su "Biržietiška alaus bačute". Gros E. Knolio orkestras. Visi kviečiami linkimai praleisti popietę su biržėnais. Klubo valdyba (pr.)

× **NAMAMS PIRKTI PASKOLOS** duodamos mažais mėnesiniais įmokėjimais ir priemonėmis nuosimėjais. Kreipkitės į Mutual Federal Savings, 2212 West Cermak Road — Telef. VI 7-7747. (sk.)

× **šv. Antano** Taupymo ir Skolinimo Bendrovė, Willowbrook, Ill., yra reikalinga patyrusi tarnautoja dirbti pilną laiką kaip kasininkė (teller). Prašome kreiptis į Dennis Grihauskas šiuo tel.: 789-0777. (pr.)

× **Baltic Monuments, Inc.**, 2621 W. 71 St. Tel. 476-2882. Atsara kiekvieną dieną nuo 10 val. ryto iki 5 val. vak. Antradienį ir sekmadienį. (sk.)

× **Jei SKILANDŽIŲ** tau tik reik, tuoj pas Petrą ir užieik! — INTERNATIONAL MEAT MARKET. Medžioklinės dešrės, kumpiai, avienu, versienė, dešros ir t. t. 2913 West 63rd St., Chicago, Ill. 60629. Telef. 436-4337. (sk.)

× **Bridgeporto restoranui** reikalinga virėja (kalbanti lietuviškai ar angliskai). Skambinti Gražinai telef. 326-2761. (sk.)

× **II Lietuvių kultūros seminaras** anglų kalba dėl susidariusių aplinkybių neįvyks. Tačiau dar yra vietų norintiems registruotis į VIII Lituanistikos seminara rugpjūčio 9-23. Kreiptis: PLJS Rysų centras, Seminarų komisija, 5620 South Claremont, Chicago, IL 60636.

× **Dienraštis "Chicago Tribune"** liepos 29 d. išspausdino kun. J. Prunskio laišką, kuriame primena Sovietų Sąjungos dalyvavimą teroristiniuose veiksmuose, ypač vykdančių terorą Lietuvoje, per 4 okupacijos dešimtmečius pagrobiant ir išvežant į Sibirą apie 300,000 Lietuvos žmonių. Dabar Maskva terorą plečia Afganistane, įvedusi 105,000 karių.

× **Ona Kavaliūnienė**, Vasario 16 gimnazijos direktoriaus Jono Kavaliūno žmona, vasarą laukia Beverly Shores, Ind., ir talkina visuomeniniame darbe. Rengiant Beverly Shores lietuvių dieną — gegužinę, ji vadovauja laimėjimams fantų su rinkti.

× **Pereitais metais "Draugo"** gegužinėje pritrūko maisto — tiek daug buvo žmonių. Siem rugpjūčio 2 d. rengiamoje gegužinėje žada daug lankyti, bet šeiminiškės garantuoja, kad maisto tikrai nepitrūks. Gegužinė prasidės 12 val. šv. Mišiomis prieš vienuolyno koplyčios duris.

× **Šv. Kryžiaus ligoninė** praneša, kad savanorės bendradarbių, padedančių ligoninės darbuose, vien tik birželio mėnesį išdirbo kartu sudėjus 4,551 valandą. Tai didelė pagalba ligoninėi.

× **Ed. ir G. Petrauskai**, Fort Lauderdale, Fla., kartus su prenumeratos mokesčiu atsuntė 20 dol. auką lietuviškos spaudos stiprinimui. Ed. ir G. Petrauskas skelbiame garbės prenumeratoriais, o už paramą tariame ačiū.

× **Ingrida Bublėnė**, JAV LB Kultūros tarybos pirmininkė, ateinantį sekmadienį atvyksta į Chicago dalyvauti savo tarnybos posėdžiuose, bet žada dalyvauti ir "Draugo" gegužinėje ir čia susitikti su įvairiais kultūrininkais bei kultūros srities darbuotojais.

× **Kun. Jonas Savukynas**, Chicago Aušros Vartų parapijos kunigas, gavo laišką iš senatoriaus Charles Percy (1981 birželio 29 data), kuriame senatorius rašo: "Mano štabas palaiko ryšį su JAV Valstybės departamentu pareigūnais sovietų reikalams, kurie praneša, kad sovietų valdžia yra atmetusi gausius prašymus (Vnt. S-mo-dj) pamatyti kaip JAV pilietį, sutinkamai su mūsų konsuliariu sutarimu su Sovietų Sąjunga". Sen. Sen. Percy pažada "asmeniškai apeliuoti" ir sovietų pareigūnus "gerbti konsuliariu sutarimą ir parodyti jam galimą pagalbą".

× **Leo Venckus**, Fennville, Mich., atsuntė 5 dol. Po 3 dol.: Ona Alesiuinas, Pulkerija Tarulis. Po 2 dol. — Alfonsas Liszkiewicz ir J. Matukas. Visiems ačiū.

× **L. B. Brighton Parko** lietuviai, kurie dar neužpildė vyr. amžiaus surašinėjimo anketų ir esate reikalingi pagalbos, prašome tuojau pat kreiptis į valdybos sekretorę Meiluvienę, 4525 S. Rockwell. Paskambinus telef. 523-3899 — atvyks į namus.

× **Reikalinga moteris** ar vyras arba pora pasaugoti namus ir šiek tiek pašeiminkauti. Vieta netoli Lemont. Suintereuoti yra prašomi skambinti vakarais 8-10 valandomis telef. 257-7388. (sk.)

× **Arch. J. Mulokas**, Santa Monica, Cal., dr. A. Valiūšis, Barrington, R. I., atsuntė po 10 dol. aukų lietuviškos spaudos paramai. Dėkojame.

× **Juozas Šlepetis**, Elizabeth, New Jersey, mirus Lucijai Janūnienai, jos atminimui įteikė Julijai Vėblaitį 10 dol. auką "Draugo" paramai. Nuosirdžiai dėkojame.

Vasario 16 gimnazijos 30 metų sukakties šventėje programą praveda direktorius Jonas Kavaliūnas ir buvusi gimnazijos mokinė Zilvė Vilčinskaitė.

CHICAGOJ IR APYLINKĖSE

BALFO GEGUŽINĖ JAUNIMO CENTRE

Liepos 26 d. visi buvo kviečiami skubėti į Jaunimo centrą ir paremti Balfą, kuris kovoja su vargu lietuviškame pasaulyje.

Susimąstę Balfą Chicago apskrityje pirmininkas Stasys Vanagūnas ir Juozas Mackevičius. Visais keliais dar prieš dvikultūrą plaukia vilkštis automobilių ir suka į Jaunimo centrą. Jaunimo centre visas Balfą darbininkų štabas. Didžiojo salėje laimės šulinys su tūkstančių dovanų. Jau iš vakaro krutėjo laimės šulinio darbininkai su vadove Birute Jasaitiene.

Nuo ankstyvo ryto virtuvėje prakaitą liejė ilgamiečiai Balfą darbininkai Kostas ir Kotryna Repšiai. Jie ruošia lietuviškus valgius — dešras su kopūstais, kugelių, virtinukus. Ir visko buvo permaža. Pritrūko skanių valgių gana anksti. Atgaivos kampilai rūpestingai tvarkomi. Po Repšių gaminamą savo mirusio vyro gimtadienį, kuris yra liepos 29 d., ne tik užsipašė šv. Mišias, bet ir prisistatė 20 dol. auką "Draugui", nes visą gyvenimą ji ir jos miręs vyras buvo lietuviškos veiklos ir lietuviškos spaudos rėmėjai. Už auką nuosirdžiai dėkojame.

× **Konstancija Stankienė**, a. a. Antano Stankaus našlė, primindama savo mirusio vyro gimtadienį, kuris yra liepos 29 d., ne tik užsipašė šv. Mišias, bet ir prisistatė 20 dol. auką "Draugui", nes visą gyvenimą ji ir jos miręs vyras buvo lietuviškos veiklos ir lietuviškos spaudos rėmėjai. Už auką nuosirdžiai dėkojame.

× **Hiacintas Suvazdis**, Cicero, Ill., dažnai mus parime aukomis. Šį kartą, mokėdamas prenumeratorą, įteikė 10 dol. auką. Labai ačiū.

× **Jurgis Malskis**, Cleveland, Ohio, Juozas Džugauskas, New Britain, Conn., Vladas Knistautas, Cleveland, Ohio, Algirdas Banys, Bloomfield Hills, Mich., prie prenumeratoro mokesčio pridėjo po 10 dol. aukų. Nuosirdžiai ačiū.

× **Arch. J. Mulokas**, Santa Monica, Cal., dr. A. Valiūšis, Barrington, R. I., atsuntė po 10 dol. aukų lietuviškos spaudos paramai. Dėkojame.

× **Juozas Šlepetis**, Elizabeth, New Jersey, mirus Lucijai Janūnienai, jos atminimui įteikė Julijai Vėblaitį 10 dol. auką "Draugo" paramai. Nuosirdžiai dėkojame.

jos mamytė, Danutė Augienė, E. Baltrušaitienė ir kitos. Vincas Paviličius pagelbsti. Už baro sukasi Juozas Bagdžius su savu štabu, ir svetingas Povilas Urbonas. Čia nuotaiškas lydi Balfą centro valdybos pirmininkė Marija Rudienė ir inž. Antanas Rudis, neseniai grįžę iš Kinijos.

Scenoje krūva gerų ir vertinimų dovanų. Gegužinė įpusėjus, dovanos paskirstomos laimingiesiems. Šių dovanų paskirstymu ir sutelkimu rūpinosi ilgametis Balfą 5 skyriaus Marquette Parke pirmininkas Juozas Mackevičius, kuris drauge su šiuo eilučių autoriu jas išdalino laimingiesiems.

Žvalgoms minioje. Dalyvių apie tūkstantį. Tai reta šių dienų renginiam. Tik Balfas su silaukė tokios paramos iš savo tautiečių. Be abejo, Balfą vadovė visus Balfą gegužinės dalyvius su padėka, pagarba ir meile mini ir minės. Sutinkam ir Balfą veteranų kaip ilgametis Balfą darbininkas Kostas Januška. Aktyviai kruta Feliksas Sereičikas, Bronius Andriukaitis. Prie įėjimo vartų kiekvieną, pasitiko ir apdovanojo įėjimo bilietu štabas, vadovaujamas Juozo Blažio. Pasikalbame su sena Balfą Cicero miesto veikėja Ona Zailskiene. Zailskai, tarpum sielą Balfui buvo užrašę, dalį savo gyvenimo pašventę kilniai šalpai. Minios tarpe sukasi ir Jaunimo centro vadovybės su jos siela Irena Kriauceliūnienė. Cicero uoliejai balfininkai B. ir V. Motušiai. Džiaugiasi gera sėkme ir Balfą vyriausias išdinininkas Kostas Čepaitis. Salėje Ažuolas Stelmokas moka pritaikyti muziką prie amžiaus. Bet reikia stebėti, kad visi smagiai šoko polką, gal net ir jaunosius pralenkdami. Kai saulėtai rito už didingų Jaunimo centro rūmų, būreliai lietuvių suko namo. Širdyje lieka giedros nuotaikos ir dėkingumas lietuvių visuomenei, kuri parėmė Balfą pastangas. Atidavė auką ir jungėsi į didžiąją tulką padėti vargsčiams lietuviams.

Šią sėkmę savo talka užtikrinom mūsų spauda. Margutis, Sophia Barcus, Aldona Daukus ir Balio Brazdžionio radijo valandėlės.

Balfininkai išlaikė didįjį bandymą. Žiūrėk, kaip puikiai patiko gegužinė. Kokia puiki nuotaika. Pareiškia tai mūsų žymus visuomenininkas dr. Leonas Kriauceliūnas, drauge išėjęs Balfą sėkmės linkėjimus.

× **Arch. J. Mulokas**, Santa Monica, Cal., dr. A. Valiūšis, Barrington, R. I., atsuntė po 10 dol. aukų lietuviškos spaudos paramai. Dėkojame.

× **Juozas Šlepetis**, Elizabeth, New Jersey, mirus Lucijai Janūnienai, jos atminimui įteikė Julijai Vėblaitį 10 dol. auką "Draugo" paramai. Nuosirdžiai dėkojame.

× **Juozas Šlepetis**, Elizabeth, New Jersey, mirus Lucijai Janūnienai, jos atminimui įteikė Julijai Vėblaitį 10 dol. auką "Draugo" paramai. Nuosirdžiai dėkojame.

CHICAGOS ŽINIOS

SUSISIEKIMO PRIEŽIŪRA

Merė J. Byrne sudaro naują Chicago susisiekimo priežiūros komitetą, kuriam vadovauti kviečiamas James Clark, Prudential apdraudos bendrovės vienas vadovų.

FESTIVALIS NAVY PIER

Chicago miesto festivalis vyksta Navy Pier patalpose. Čia skamba džiazo ir kitokie orkestrai, būna vaidinimai, dainos, loterija, kabaretinė programa, vaikų užsiėmimai ir užkandžiams restoranų. Pensininkams įėjimas 1 dol., vaikams 50 ct.

ARĖSTAS DEL KOKAINO

Chicagoje areštuoti trys vyrai, pas kuriuos rasta narkotikų kokaino už 160,000 dol.

DOSNUS FONDAS

John D. ir Catherine T. MacArthur fondas paskyrė daugiau kaip 750,000 dol. paremti įvairioms meno šakoms Chicagoje ir apylinkėse. Chicago Meno institutas, Chicago simfoninis orkestras, Field muziejus, Lyric opera Goodman teatras — visi gavo po 50,000 dol.

KALĖJIME UŽ MUŠIMĄ

Jauni čekiečiai J. Delvalle, 22 m., J. Martinez ir E. Enriquez, abu 19 m., nuteisti kalėti nuo 12 iki 15 m. už sumušimą R. Aquado, 21 m. 1980 m. gegužės 2 d. Aquado juos pralėmė, tardamas pajukiantį žodį, pasiviję Aquado taip ji mušė švino vamzdžiais, kumštėmis ir diržais, kad mušamam išsiliejo kraujas galvoje, jis 13 dienų buvo be sąmonės. Padarius operaciją smegenyse, jis iš dalies prarado regėjimą. Visi trys pripažino kaltais.

PRIEIMESČIŲ AUTOBUSAI

Kai kuriuose Chicago priemiesčiuose dėl finansinių sunkumų visai sustabdytas autobusų judėjimas. Dabar daromos pastangos, pasitarimai su šoferių unijų nariais, norint atidaryti bent dalinį autobusų susisiekimą Joliet, Aurora ir kai kuriuose kituose vakarų priemiesčiuose.

BYLA DEL GYDYMO

Chicago universiteto ir Michael Reese ligoninės iškėlė bylą apylinkės teisme, reikalaujamos, kad Illinois valstija nemazdytų ligoninėms mokėjimų už šelpiamųjų gydymą. Tos ligoninės yra 1971 m. pasirašiusios sutartį su valstija gydyti Illinois neturtėlius, kurių gydymo lėšas parūpina Medicaid.

PARAMA MENAMS

Illinois menų taryba paskirstė 1,524,016 dol. keturiems šimtams organizacijų, puoselėjančių įvairiais meno rūšis. Metinis Illinois menų tarybos biudžetas yra 2,870,601 dol.

Lidija Kairytė pranešinėja programą Vasario 16 gimnazijos 30 metų sukakties minėjime.

VETERANŲ SUVAŽIAVIMAS

Sekmadienio parada Chicagoje baigėsi Illinois veteranų suvažiavimas, kuris vyko Bismarck viešbutyje. Parade dalyvavo ir seniausios suvažiavimo veteranas Louis Brockman, 90 metų, veteranų organizacijoje išbuves jau 60 m.

DARBŲ VEDEJO MIRTIS

Sunkvežimio stoties darbu vedėjas Laddies Rychlik, 57 m., rastas nušautas darbovietėje, Roadway Express, 3434 W. 51 St., Chicagoje, kai jis pavarė iš tarnybos girtą tarnatoją.

ČECHOVAS SCENOJE

Performers Arena teatras Chicagoje šiaurėje stato inscenuotą A. Čechovo novelę "Vedybų pasiūlymas". Antrojo trumpoje J. Lawrence dramoje "Live Spelled Backwards" vaiduoja amerikiečių kavinė Afrikoje.

CHICAGOJE GERĖJA

Didžiųjų nusikaltimų skaičius Chicagoje nuo sausio 1 d. iki liepos 22 d. sumažėjo 11,5%, palyginus su tuo pačiu laikotarpiu perėjais metais. Tačiau nužudymai paaužo 8,4%. Buvo nužudyti 462 žmonės.

PRAEITIS

PUSLAPIUOSE

Liepos 30 d.

1619 m. Jamestown, Va., atidarytas pirmasis atstovų suvažiavimas Amerikoje.

1718 m. Anglijoje mirė Pennsylvanijos įkūrėjas William Penn.

1909 m. JAV valdžia pirmą kartą pirkto lėktuvą, sumokėdama 31,000 dol.

1918 m. Pirmojo pasaulinio karo mūšyje Prancūzijoje žuvo amerikietis poetas Joyce Kilmer.

1971 m. "Apollo 15" astronautai David Scott ir James Irwin nusileido ant mėnulio.

1976 m. daugiau kaip 100,000 žmonių žuvo žemės drebėjimo metu šiaurės rytų Kinijoje.

DR. ANTANAS KUCAS

ARKIV. JURGIS MATULAITIS MATULEVIČIUS

Gyvosios krikščionybės apaštalas

Įvadą parašė KARDINOLAS ANTONIO SAMORÉ

Tai geriausia knyga, kokia iki šiol buvo išleista, apie Dievo Tarną arkivyskupo gyvenimą, pastoracinę ir visuomeninę veiklą ir apie nugalėtą klaidingą kelyje į tobulą krikščionybę. Jo palaimintojo paskelbimo byla yra prie pabaigos Vatikane. Reik tik susipažinti su jo gyvenimu ir prašyti šv. Tėvą šią beatifikacijos bylą pagreitinti.

Veikalas yra 592 psl., didelio formato, kietais viršeliais. Kaina su persiuntimu \$16.50. Užsakymus siųsti:

DRAUGAS, 4545 W. 63rd St., Chicago, IL 60629

LIETUVOS BAŽNYČIOS

1-mas tomas. Telšių Vyskupija

BRONIUS KVIKLYS

Telšių vyskupija yra 1-as tomas iš LIETUVOS BAŽNYČIŲ serijos leidžiamų knygų.

Leidinyje geras paruoštas. Tarpina bažnyčių nuotraukas, o taip pat palikti atiteis kartoms galimai tikresnį ir neįsireiktą mūsų bažnyčių ir kitų religinių pastatų vaizdą, kad atiteis lietuvių kartos matytų, kiek daug meniškių religinių ir architektūrinių vertybių Lietuvos žmonės amžių bėgyje savo Viešpaties garbei yra sukūrę — tai kaip rašo autorius knygos įvade.

"Vienas pagrindinių šios knygos tikslų yra uždokumentuoti ir pat jį buvusį vadovų, darbininkų gyvą ar nužudytą, mirusių ar dar gyvenančių išvairoje. Didelio formato, 400 psl. Kieti viršeliai. Tekstą surinko DRAUGO spaustuve. Spausdino MORKUNO spaustuve. Išleido Amerikos Lietuvių Bibliotekos Leidykla. Kaina su persiuntimu \$22.50. Illinois gyventojai dar pridėda \$120 valstijos mokesčio.

Užsakymus siųsti:

DRAUGAS, 4545 West 63rd St., Chicago, IL 60629